

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING

IDUN

FÖR KVINNAN OCH HEMMET

N:R 31 (814)

LÖRDAGEN DEN 2 AUGUSTI 1902.

15:DE ÅRG.

PRENUMERATIONSPRIS PR ÅR: IDUN KR. 6:— IDUNS PRAKTUPPLAGA » 8:— IDUNS MODETIDN. MED PL. » 5:— IDUNS MODETIDN. UTAN PL. » 3:—	UTGIFNINGSTID: HVARJE LÖRDAG. LÖSNUMMERPRIS: 10 ÖRE.	REDAKTÖR OCH UTGIFVARE: FRITHIOF HELLBERG TRÄFFAS SÄKRÄST KL. 2—3. REDAKTIONSSKR.: JOHAN NORDLING.	BYRÅ OCH EXPEDITION: KLARA S. KYRKGATA 16, 1 TR. ÖPPEN KL. 10—5. ALLM. TEL. 6147. RIKS 1646.	KOMMISSIONÄRER ANTAGAS ÖFVER HELA LANDET PÅ ALL- DELES SÄRSKILDT FÖRMÅNL. VILKOR. STOCKHOLM IDUNS KUNGL. HOFBOKTRYCKERI.
--	--	--	---	--

A. Jonason foto.

Gustaf Fredrikson

GUSTAF FREDRIKSON. PÅ 70-ÅRS-DAGEN.

IN STRÅLANDE sommar dag år 1852, alltså för precis ett halft århundrade tillbaka, gled ångfartyget »Berzelius» ut genom Stockholms skärgård, hälsad med kanonsalut från de flaggprydda sommarvillorna.

Ombord å ångaren rådde det gladaste jubel, och den ena fosterländska sången aflöste den andra, besvarande »stradbybornas» sista, kära hälsningar. Det var Upsalastudenterna, som under Carl Yngve Sahlins ledning och med sin just samma vår nyvalde sånganförelse, den då tjuugoåttåriga Oscar Arpi, drogo ut i härnad för att gästa våra norska bröder, efter att ha gjort ett och annat strandhugg i Visby, Kalmar, Karlskrona och-Köpenhamn. I denna lyckliga

unglingaskara befann sig som inrullerad »blind-pipa» den då knappast tjuugoårige, fullständigt nybakade ynglingen Gustaf Fredrikson, just nyss inskrifven som student i Stockholms nation i Upsala.

Att i våra dagar vid så unga studentår som möjligt få följa ett sångartåg ut från Fyris strand, allra helst utom egna landamärens, hör-till det mest eftersträfvansvärda och lägger grund till de gladaste, lyckligaste minnen för lifvet, och att — såsom det den 11 juni i år hände Fredrikson — få vara med och fira ett 50 års jubileum vid 69 års ålder, det hör väl till undantagen. Med sin snart 80 årige, men alltjämt lika ungdomliga ledare i spetsen sam-lades jubilarerna på Hasselbacken ofvannämnda

GUSTAF FREDRIKSON FRÅN STUDENTÅREN.

dag, samtidigt med att de norska bröderna sammanträffade å Holmenkollen i Norge, och ehuru Oscar Arpi för snart tolf år tillbaka för alltid nedlagt sin pinne, klingade ur sjuttio-åriga strupar en hänförande vacker enkelkvar-tett, ledande minnena tillbaka till de sorgfriaste dagar i jubilarernas lif.

Arvid Ahnfelt, som utgifvit »Europas konst-närer, alfabetiskt ordnade biografier öfver vårt århundrades förnämsta artister», säger, att Fre-drikson kom till världen 1833, men faktum är att den lille Gustaf då redan kunde gå, visser-ligen icke så spänstigt, som han nu gör, och att han det året firade sin första födelsedag, ithy att han enligt prästbetyg är född den 31 juli 1832.

Det var ett helt annat Upsala, när Fredrikson kom dit på hösten 1852, än nu för tiden, mera etusiasm, mera glädje i luften, och för F:s framtid kan man rent af säga, att det var en lycklig tid.

Då liksom nu för tiden frodades visserligen spexet på de olika nationernas högtidsfester, och såsom mångårig teaterdirektör och spek-takelmakare i Stockholms nation måste F. naturligtvis följa med tidens, speciellt ungdomens smak. Han var hjälten i »Trollflaskan», en pa-rod på Mozarts »Trollflöjten», och när de be-kanta »stockholmarna» i Upsala, Eugène von Stedingk och Skoglar Bergström lagt sista han-den vid sitt storartade opus »Jennybaletten», alluderande på Jenny Linds engagement i Ame-rika, och hur hon ute på Pacificque-banan bort-röfvas af indianer, hade nationens teaterdirek-tör iklädt sig den enkla skepnaden af en läsare-präst, som med en risknipa i ena handen och en fackla i den andra dansade en djärf solo-ballett efter musik, lånad ur Hugnotterna.

När jag nyss sade, att det var ett lyckligt skede, just när F. låg i Upsala, tänker jag på och menar den starka motvikt till de vildsinta nationsspexen, som just i midten af 1850-talet framträdde.

På det gamla, år 1702 af branden härjade och

GUSTAF FREDRIKSON FRÅN DE TIDIGARE TEATERÅREN.

sedan af Adolf Fredrik återupbyggda slottet residerade vid denna tid den i Gluntarna mångbesjagne höfdingen, baron Robert von Krämer. En stor vän af skön konst, speciellt den dramatiska, samlade han omkring sig och sin familj alla för tetatern verkligt begåfvade studenter, och det var ej en bjudning däruppe på »backen», som ej illustrerades af en eller annan liten dramatisk uppvisning i den under Hamiltonska tiden för undertecknad så kära — tvärs öfver hela slottets bredd sig sträckande — matsalen. Det var i synnerhet Scribe, som dessa kvällar tolkades, och Fredrikson erinrar sig särskildt, att »Smekmånaden», »Rådgifvaren» och »Träskomakaren» af den franske författaren fått en god tolkning.

»Rådgifvaren» spelades af baron Reinhold von Essen, fröken Anna Horn och Fredrikson, och i den sist nämnda pjäsen medverkade bland andra landshöfdingens dotter, författarinnan Lotten von Kramer, Carl Rupert Nyblom och Victor Sjöberg, båda kända af den nu levande generationen.

När utrymmet blef för knappt uppe i residenset, flyttade man ner på den tämligen nybyggda lilla teatern vid Vaksalagatan, och ingen människa skulle i våra dagar kunna tro, att där under stormande bifall gäfvos sådana verk som »Antigone» med alla körer, i hvilka det 1855 bildade sällskapet O. D. medverkade, samt kort därpå operan »Den stumma» med de långa och svåra körerne gifna utan strykningar.

Titelrollerna i båda dessa kraftstycken gäfvos af Lotten von Krämer, för hvars instruktion Elise Hwasser gjort särskilda resor till Upsala per diligens — järnvägen till universitetsstaden blef inte färdig förrän 1866 — och Masaniello spelades med lif och lust och sjöngs med klingande tenorstämman af numera f. d. kanslisekreteraren P. Strandberg. — Exemplet smittar och lyckligt är det, när det är ett godt exempel.

På en stor supé hos chefen för kungliga Uplands regementa baron Rappe slogos dörrarne plötsligt upp till en mindre salong, där man mycket provisoriskt ordnat en teater. Här gafs nu en hel akt ur Börjesons Erik XIV:s son, enligt åsyna vittnen utmärkt tolkad af Gustaf Fredrikson. Ryske fursten Boris Gudunoff — en lång roll, inläst på grund af sjukdomsfall under dagens lopp — spelades af Carl Rupert Nyblom, och hans vapendragare, tvänne moltigande staroster, framställdes af baron Rappes söner, den yngre, Axel, då skolyngling, numera generallöjtnant och f. d. krigsminister.

Gustaf Fredrikson var alltid gentlemannen, »le grand seigneur», resonären i de flesta pjäser, som under dessa år gäfvos. Victor Sjöberg den glade vivören och Guillemot, numera läkare i Norrköping, komikern, en utmärkt lustig och lyckad komiker.

Så runno åren undan, boken fick nog ofta hvilat dammig på hyllan, såvida man inte »för skams skull» luftade litet på den och höll den i knät en liten timme om dagen, men när det nya årtiondet ingick, lämnade F. universitetsstaden med en väl absolverad kameralexamen på nacken. Att F. inte var född att blifva ämbetsman och gå såsom extra ordinarie i Kammarkollegiet, Statskontoret och Generalpoststyrelsen, det insåg han snart nog. I begynnelsen af 1862 ställde han kosan till Seinens strand, vandrade från teater till teater, såg och studerade, och den 4 november samma år stod hans namn plötsligt som debutant å gamla Operan, d. v. s. kungliga teatern. Gustaf Fredrikson hör till dessa få utvalda manliga debutanter, som ögonblickligen slog o igenom. Hans Upsalarutin i »Kraemers skola», hans utländska resa, det litet ovanliga sätt (d. v. s. naturliga) hvarpå han talade, gick och rörde sig på scenen, var genast något nytt, frappant, som

redan första kvällen inhöstade åt honom en stor succés, såväl i den lilla franska enaktaren: »Min tanters planer», där hans medspelare voro fru Hedin, mamsell Ramsten och eleven mamsell Grabow, numera sångerskan, grefvinnan Matilda Taube, som uti den likaledes franska komedien »Fjärilsfebern», där han var omgifven af följande artister: fru Hwasser, Svante Hedin, Victor Hartman, Sundberg, mamsell Lindquist och mamsell Ramsten.

Följden af debuten blef genast engagement af kungliga teaterns dåvarande chef, den öfvan nämnde baron Eugène von Stedingk, och redan under första året fick Fredrikson lösa sex uppgifter af värde bl. a. Dorante i »Kärlekens försyn» af Mariveau och grefve de S:t André i Scribes »Förtälet».

Man har sagt, att med Fredriksons engagement vid Kungl. teatern en alldeles ny tid begynt, och han blef under sina första år föremål för skarp kritik från flere håll. En del ansåg, att han genom sitt nya spelsätt fullständigt dödade de gamla historiska skådespelen, som i årtal haft sitt hem på den kungliga scenen, andra jublade öfver, att han kom som en frisk fläkt och visade, hur man naturligt och enkelt skall sköta sig på scenen, och att det uppstyldade sättet att tala — speciellt vers — hvilket tillhörde den gamla teaterskolan, var rent af förkastligt. Huru härmed än må förhålla sig, faktum är, att genom Gustaf Fredrikson introducerades å svensk scen den franska salongskomedien, och det är han, som lärt svenskarne känna en Sardou, en Dumas fils, en Gondinet, en Pailleron. — För öfrigt vill jag påminna om, att Fredrikson under sin tidigare teaterbana med framgång löste den ena uppgiften efter den andra i rent historiska stycken, hvilket tyder på, att han visade stort intresse äfven för roller inom denna genre. I »Orleanska jungfrun» spelade han Karl den sjunde, i »Allt för fosterlandet», grefve Ruysoor, i »Romeo och Julia» Mercutio och i »Drottning Filipa» Erik den XIII. På hans långa meritlista finna vi, att han spelat Karl den V i »Drottning Margareta», titelrollen i »Hertig Job», Ivan den förskräcklige i »Dagvard Frej», Bolingbrook i »Ett glas vatten», Darnley i Björnsons »Maria Stuart» och Göran Person i Edvard Bäckströms »En krona» m. fl.

Det skulle endast trötta att här uppräknat alla de 200 roller, Fredrikson spelat under sin snart 40 åriga teaterbana, icke heller tillkommer det under tecknad att som kritiker yttra sig om Gustaf Fredrikson som skådespelare.

Hans konstnärskap är så känt och så erkänt, att man ej ytterligare behöfver bidra med några onödiga fraser. Det återstår endast att från oss yngre kolleger, som därtill känna sig manade, framföra ett varmt tack för den lärdom i fraseringskonst, han bibringat. Ingen svensk nu levande skådespelare förstår att ge repliken den riktiga valören och den rätta udden som just Fredrikson, och ingen äger som han förmågan att tala så tydligt och distinkt, att hvarje ord tränger in i teatersalongens mest undångömda vrå.

Fredriksons moderna repertoar är äfven allt för väl känd och ofta omtalad för att här återupprepas. Huru många aftnar har man ej njutit af hans briljanta spel som Favrolle i »Dora», Helmer i »Ett Dockhem», fursten i »Rabagas», Fouché i »Madame Sans Gêne», Bricchanteau i »En Parisare», de Prunelles i »Vi skiljas», grefve Trast i Sudermans »Ära» och allt hvad de heta, dessa massor af utmärkta figurer, han skapat. Och när han nu senast vid sitt gästspel på sin gamla scen visade sig som en af »Ungdomsvännerna», måste man verkligen under en lång stund undra: »Är det möjligt? Är detta verkligen den snart sjuttioårige Gustaf Fredrikson, som går där så ung, så rak och spänstig?»

De, som vilja veta, när F. blef intendent vid kungl. teatern, mellan hvilka år han var regissör, hur länge hans direktörskap vid samma scen varade och vid hvilka främmande scener han uppträdt, hänvisas till biografiska och konversationslexikon, och den som är intresserad veta, hvilka sju ordensdekorationer pryda hans bröst, kan slå upp Sveriges statskalender.

Allra sist: ett tack för all godhet och välvilja, du städse visat dina kamrater, för all direkt hjälp, du aldrig tvekat lämna dem i ofta brydsamma stunder, och mottag på din jubeldag genom dessa anspråkslösa rader ett varmt tack från den publik, du aldrig tröttnat att glädja.

Då din bortvaro från hufvudstaden hindrar oss att på själfva födelsedagen få bringa dig vår hyllning, få vi väl vänta till den 4:de november — 40 år efter din debut! — och då slå två flugor i en smäll, föreslår fabror »Frippes» tillgifne vän

KNUT MANASSE NYBLOM.

MORS BOK.

JAG HAR, jag har
en källa klar
med tryggad frid,
hur stormen vrok —
det är min moders andaktsbok.

Se'n länge själf
till lifvets älf
och evig våg
hon hädan gått
från jordens heta ökenlott.

Men än jag ser,
när sol går ner,
när sol går upp,
hur moder satt
i ödmjukhet vid källans skatt.

Och mången tår
är ännu spår
på källans rand
af moders själ,
som där i bönen vann mitt väl.

Min väg i krok
till moders bok
väl stundom gick;
men blott jag hann
dit fram, mitt klenmod ock försvann.

Hårets affallande. En läkare som sedan flera år i Stockholm behandlar speciellt hudsjukdomar, skrifver följande: »Af alla i handeln förekommande medel, afsedda för behandling af de parasitära hudsjukdomar (seborrhé, mjäll o. d.) på hvilket hårets affallande i de flesta fall beror, ännu jag intet, som vid anställda prof visat sig så verksamt och i så hög grad förtjänar användas som *Azymolstimulus* — —.» Vid London-utställningen 1899 erhöi F. Pauli's *Azymolstimulus* guldmedalj såsom det bästa hårvatten.

Fin, hvit och fraiche blir hy och hud om man alltid tvättar sig med F. Pauli's *AZYMOLTVÅL*. Tillverkas under läkarekontroll. För ömtålig hud är *Azymoltvål* bäst.

Om i dess våg
jag jämt ej såg,
för bitter gråt,
Guds himmel klar —
en skymt af mor dock källan bar.

Och jag fick tröst,
ty moders röst
ur källan gick
och gaf mig mod,
så än jag såg att Gud var god.

Jag, svag och brydd,
fann ofta skydd
hos moders bok,
som följde mig
likt klippans dryck på öknens stig.

Jag bar den med
på mången led
som amulett,
och hennes våg
från lastens brunn höll bort min håg.

När tid gick strid,
hon barnafrid
mig återgaf.
När tid blir all,
vid hennes rand jag somna skall...

HARALD JACOBSON.

UNDER ÖKENVANDRINGEN.

DET VAR i högsommaren. På hemväg från kontoret vandrade jag trött och håglös framåt. Tornuret i den lilla fabriksstaden hade nyss slagit sex och den dammfyllda luften genljöd af hessa fabrikspipor. Från de mörka fabrikskammarna kommo män och kvinnor i stora skaror. — Sotigt och fult tedde sig hela samhället, där det låg och gassade sig under högljud och het julihimmel. — På farstutrapporterna till de stora arbetarbostäderna sutto gummor och unga hustrur med sömnad. Bredvid dem hade de hemkomna männen slagit sig ned under dåsiget småprat. Lekan- de barn stöjade högljudt på gårdarne. — Det låg något kväfvande, ja, förlamande i den tryckande luften.

Och här, i denna osunda fabriksstad, skulle jag nödgas tillbringa återstoden af sommaren! Jag började känna det outhärdligt. — Det var ett bref samma dag som uppväckt denna öfverväldigande längtan till landet. Det hade innehållit bjudning till en månads vistelse på en egendom i Värmland. Jag kunde se det alltsammans för mig. Det kära gamla Ekenäs, med sin stora park vid insjön, sina friska bad och härliga utflykter. Kunde se de vänliga gamla och ungdomen, ljusklädd och lefnadsglad. Det var grymt att behöfva skriva återbud till något sådant. Men det måste ske, ty det var min plikt. På försommaren hade jag haft fjorton dagars ledighet, dem jag använt till en längre velocipedfärd. Nu hade jag ej någon mera fritid att fordra. — Lik en stackars fågel i bur kände jag mig. Eller som ökenvandrar under brännande solstrålar, då han märker att oasen, han skymtat, blott varit hägringar. Här stannade min tankegång. Ja, en stackars ökenvandrare var jag. *Huru* skulle jag orka fram öfver slätten, *huru* uthärda.

Till sist ansåg jag mig nästan för den olyckligaste varelse på jorden.

Men här afbröts jag i mina egoistiska funderingar af ett lågt »god afton, får jag sälja en tidning?»

En liten späd kvinnogestalt — med en tidningspäck under armen — hade stannat framför mig. Hon var iklädd mörkblå dräkt, hade håret i en knut i nacken och på den enkla runda hattens mörkblå band stod ett rött »Slum». Hennes ansikte med sitt milda, veka uttryck var mig bekant. Det var en af stadens båda slumsystrar. —

Sedan jag fått ett exemplar af »Ljus i mörker», följde jag henne. Hon såg så bräcklig och blek ut, där hon gick vid min sida, att jag måste fråga henne om hon var sjuk eller ej kände sig — likasom jag — vanmäktig af trötthet i denna outhärdliga värme.

»Tack», svarade hon glädt, »jag är ej sjuk. Blekheten beror nog på att jag varit länge uppe några nätter. I går natt vakade jag hos en sjuk och ett par kvällar förut ha vi hållit på med sömnad rätt länge. Vi måste ha kläder färdiga till några små fattiga sykon. Denna sista tid ha vi varit så strängt upptagna, att vi ej hunnit känna af någon trötthet. Jag är så tacksam och lycklig, så länge jag orkar arbeta för Gud.»

»Men är det rätt att så där i förtid arbeta ut sig?» invände jag.

»Hur skulle vi väl kunna neka att hjälpa, då människor bedja oss därom och nöden är så stor. Vi ha icke samvete att visa bort dem. På oss skola de olyckliga ej behöfva vänta förgäfvat. Det är på så många sätt de behöfva vår hjälp. Nu t. ex. kom jag just från en familj, där modern dött i kräfta. Ingen fanns som ville svepa henne, så jag gjorde det. Hvad vi kunna vilja vi göra för dem. — Hela min tid och alla mina krafter äro till Guds förfogande. Han uppehåller och stärker mig. — I evigheten blir det tid att lefva. Ofta gifva dessa ord mig nytt mod: »En sabbatsro står åter för Guds folk.»

Varmt intresserad bad jag henne berätta något om deras arbete.

»Det är så olika på olika platser», svarade hon. »I några städer härskar fattigdomen, i andra sjukdomen. I denna stad är det det senare, isynnerhet lungsoten, som ju är en vanlig fiende i fabriksstäder. Fattigdom, dryckenskap, slarfviga hem, arbetslöshet, spelnåsten, osedlighet och brott af allehanda slag finnes det godt om äfven här — tyvärr. Vi slumsystrar, som stå den djupa andliga och lekamliga nöden ansikte mot ansikte, få ibland se och höra saker så rysliga, att en utomstående ej kan drömma därom.»

Jag såg på henne. Det låg ett sällsynt drag af blyghet och finkänslighet öfver hennes ansikte och något så kvinnligt svagt i hela hennes väsen, att den frågan gled öfver mina läppar:

»Men känner ni ej ibland en helt naturlig afsky, då ni kommer i beröring med det allra uslaste, oskönaste och råaste i lifvet? Isynnerhet tycker jag ni skall känna eder olycklig att vistas bland smuts och sjukdomar en sådan varm och vacker sommardag som nu?»

»Aldrig olycklig», sade hon med ett strål- ande småleende. »Då jag först kom ut som slumsyster, kände jag nog mycket af hvad fröken kallar »naturlig afsky». En gränslös motvilja grep mig alltid i början, då jag skulle befria små vanvårdade barn eller orkeslösa gamla från orenlighet och ohyra. Men genom Guds kraft öfvervann jag äfven detta. Man måste »förneka sig själf», »döda sitt jag» hela dagen, ser fröken. — Skulle jag icke vara glad öfver att få tjäna Gud i hans olyckliga

Kungl. Hofboktryckeriet Iduns Tryckeri Aktiebolag

12 Stora Vattugatan 12

Affärstryck såsom Aktier, Obligationer, Pris-
kuranter, Cirkulär, Plakat, Affischer,
Fakturor, Räkningar m. m. m. m.

FÖRSTKLASSIGT ARBETE!

BILLIGA PRISER!

barn. Han som gjort så mycket för mig!» — Det låg intet af fanatism i detta svar, endast sund stark öfvertygelse och varm kärlek. »Döda sitt jag» tänkte jag, och mina inbillade lidanden krympte så förunderligt tillsammans. — Mycket hade jag att lära af den frimodiga lilla slumsystemen.

»Hvad var det egentligen, som kom eder att välja detta kall?» frågade jag vidare.

Och hon berättade: »Efter slutad skolgång genomgick jag en kurs i sjukvård, för hvilket jag alltid haft utpräglad lust. Därefter var jag under flera år anställd som biträdande sjuksköterska hos min kusin, som var läkare i — stad. Men så kom en tid då detta arbete icke helt förmådde tillfredsställa mig. Mer och mer erfor jag, att den största nöden ej består i kroppsliga sjukdomar, utan att människornas själar också ofta äro sargade och sjuka. Vid ångestfulla dödsbäddar, då döende ropade efter ljus och hjälp, stod jag helt beklämd. Själ hade jag då ej ännu lärt känna den store läkaren. Men jag längtade därefter, längtade efter klarhet i mitt inre för att kunna få lysa för andra. Det blef en tid af inre kamp och nöd. — Det var vid detta skede i mitt lif, som Gud sände frälsningsarmén i min väg. Deras uppträdande tilltalade mig icke det minsta i början. Men så lärde jag inom denna underliga rörelse känna gudfruktiga, varma kristna, som genom sitt exempel och sina ord blefvo mig vägvisare till Gud. Så fick jag kännedom om den gren inom frälsningsarmén, som kallas »slum- och räddningsverksamheten». Nu föllo de sista mänskliga fördomarne. Tydligt såg jag att — hur föraktad jag än skulle blifva, måste jag lyda Guds röst och blifva en slumsyster. — Den förändring, som försiggått i mitt inre, förorsakade en brytning mellan min kusin och mig. Jag ställdes inför ett val. Två vägar kunde jag gå. Den ena såg jämn och ljus ut, med de lyckligaste framtidsutsikter i jordiskt afseende. Den andra var stenig, full af svårigheter och umbäranden. Valde jag den senare, var jag också för alltid utstött från släkt och vänner. — Efter kamp och hån var mitt orubbliga beslut fattadt. Intet af allt det förgängliga, som jorden hade att bjuda på, kunde förmå mig till olydnad mot Gud. Han hade kallat mig till sin ringa tjänarinna och jag ville gå. Jag visste, att »den som icke kan öfvergifva hus och hem för hans skull, är honom icke värd».

»På så underliga vägar kallade Gud mig till slumsyster», avslutade hon sin berättelse, som jag åhört med största intresse.

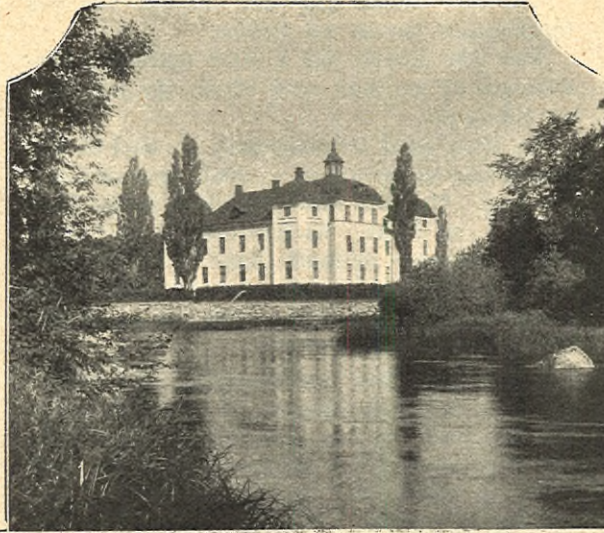
»Och ni har aldrig ångrat er, kära syster Agnes?» frågade jag.

»Nej, aldrig, aldrig», svarade hon med öfvertygelse och värme.

Nu voro vi framme vid den lilla slumstationen. På hennes inbjudan följde jag med upp för en trappa i ett enkelt, hvitrappadt

FRÅN INSPEKTIONEN OCH KAPPLÖPNINGARNA
VID STRÖMSHOLM 19—20 JULI.

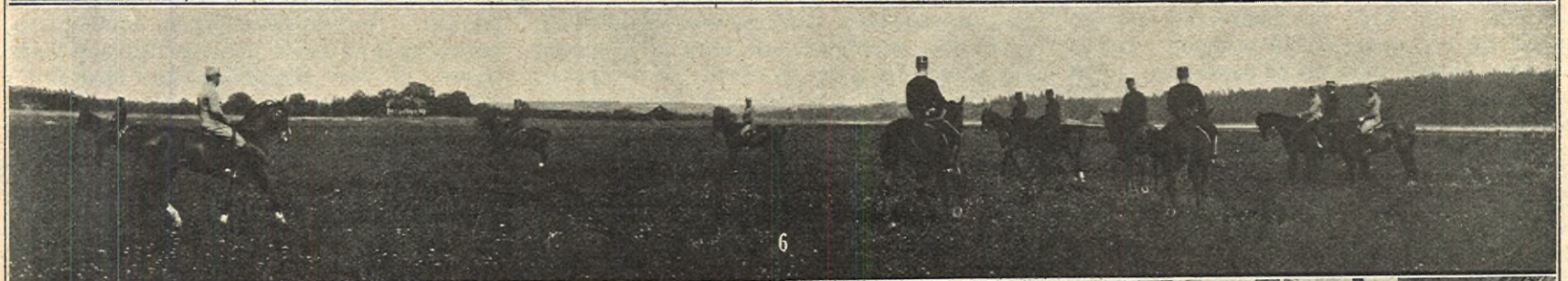
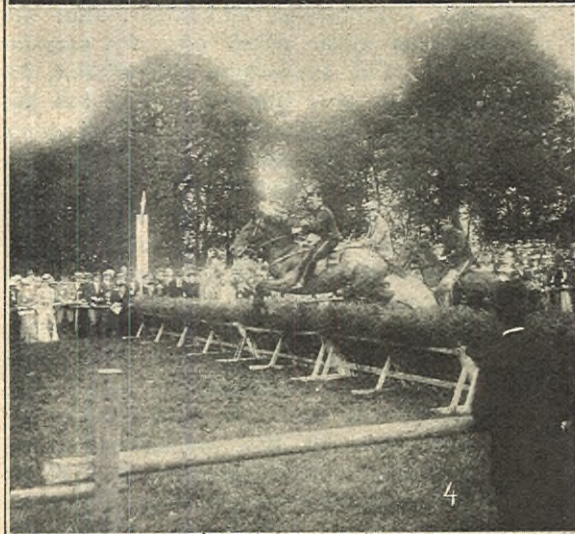
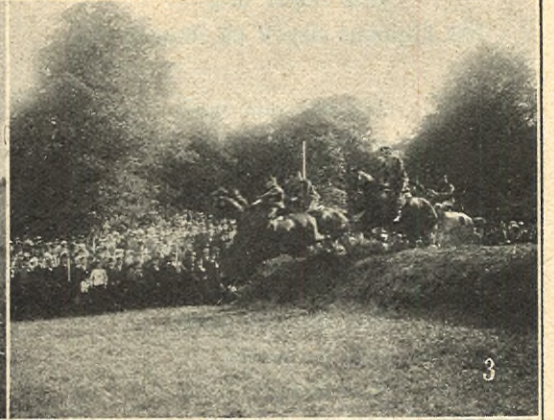
1. STRÖMSHOLMS SLOTT I VÄSTMANLAND.
2. PRINS CARL MOTTAGER RIDSKOLANS ELEVER FÖR INSPEKTION.
3. SAMTLIGA RYTTARE I 3: E LÖPNINGEN TAGA »VALLEN».
4. LÖJTNANTERNA KRUSE, AF SANDEBERG OCH HAMILTON I 1: A LÖPNINGEN.
5. UPPVISNING I SIMNING.
6. INSPEKTION I RIDNING.

7. PÅ SADELPLATSEN. (LÄNGST TILL HÖGER
STUTERIETS CHEF, ÖFVERSTELÖJTNANT SIWERS
I SAMTAL MED PRINSESSAN TYRA
AF DANMARK.)

8. PRINS CARL OCH PRINSESSORNA INGEBORG
OCH TYRA PÅ BESÖK HOS STALLMÄSTAREN
VID STRÖMSHOLMS RIDSKOLA FRIH. CLAS
DERSTRÖM OCH HANS FRIHERRINNA, FÖDD
VON BLIXEN-FINECKE.

BILDERNA 1, 2, 5, 6 OCH 8 AF FOTOGRAF
ERNST BLOM, VÄSTERÅS; 3, 4 OCH 7
AF JOS. LÖFBERG.

FRÅN DE SKOTTSKA SKOGSMÄNNENS BESÖK VID FINSPONG. 1. GRUPP AF DELTAGARNE PÅ SLOTTSGÅRDEN. (1. VÅRDEN, BRUKSPATRON AXEL EKMAN. 2. PRESIDENTEN FÖR SKOTTSKA SKOGSSÄLLSKAPET EARLEN AF MANSFIELD. 3. GENERALKONSUL JUHLIN DANNFELT. 4. JÄGMÄSTAR ELIS NILSSON, SKOTTARNES CICERON GENOM SVERIGE.) 2. UTSIKT AF FINSPONG. 3. SKOGSSTUDIER. JOH. E. THORIN FOTO.

tvåvåningshus, vackert beläget i förstaden. — Redan i förstugan hörde jag sång inifrån. — Min följeslagerska öppnade dörren, och jag trädde in i ett trevligt litet kök, blänkande af ordning och renlighet. I rummet innanför, med sina snöhvita gardiner och inbjudande hemtrefnad, satt en ung kvinna. Äfven hon var iklädd den enkla mörkblå uniformen. Hon sjöng helt sakta för ett litet barn hon vaggade i sin famn. Då vi kommit in, steg hon upp och lade varsamt — likt en ung moder — det lilla barnet ifrån sig. — Jag blef nu föreställd för denna andra slumsyster, som för närvarande förestod »stationen». Hon var en fullständig kontrast till den förra. Några år yngre, lång och kraftigt byggd, med frisk hy och djupblå, själfulla ögon. Hela hennes uppträdande vittnade om allvar, lugn och energi. Hon förde mig genast fram till det sofvande barnet och sade med oförställd ömhet: »År hon icke rar, vår lilla Signe? Stackars liten, hennes mor dog för en tid sedan och hennes far är hemfallen åt dryckenskap. Hon är yngst af sju minderåriga syskon. Vi ha nu haft henne en vecka och hon börjar redan krya till sig. Då vi först togo henne till oss, var det icke mycket lif i henne. Vi

få ej behålla henne så länge, då vi lyckats få reda på en vänlig och god familj, som vill taga henne som fosterbarn. Det blir så tomt efter vår lilla Signe!»

Sedan vi samtalat en stund, bad jag henne sjunga något för mig. Hon tog ned gitarren från väggen och ackompanjerade sakta den mjuka, melodiska rösten.

Frid och stilla lycka rådde i det lilla enkla hemmet. Guds närvaro var så tydlig.

Så tog jag afsked och gick.

Det hade blifvit afton. Luften var skön och sval, då jag nu vandrade hemåt, full af tankar. Alla de upproriska känslorna hade vikit för en enda stor stämning af frid och harmoni. Af ödmjuk ånger och jublande tacksamhet för allt det goda, som kommit mig till del i lifvet. Af en mäktig och obeskriflig evighetslängtan, som ibland genomströmmar oss alla.

Det var några stofer ur slumsystemens sång, som genljödo i mina öron. Det blef till bön i mitt eget hjärta:

»Gud, var min eldstod i mörkaste natten!
Gud, var min molnstod då dagen är het!»

Ofta under tidens lopp då »sol brändt het» och jag åter velat digna af trötthet på de enformiga, vida slätterna i lifvet, har minnet

af de båda slumsystrarnas glada och praktiska kristendom verkat uppfriskande och stärkande. Likasom gedigen musik och konst ha ett förädlande inflytande öfver ett människosinne, så gifver oss alltid åsynen af sann och äkta välgörenhet mångfaldiga impulser till det goda.

Till min stora förvåning har jag lagt märke till, hvilket fåtal det är inom de bildade klasserna, som närmare känna till och värdera slumverksamheten. Det är därför jag kommit på den tanken att bland de täta leden af olika goda och värdefulla kvinnogestalter, som passera Iduns spalter, äfven försöka inskjuta slumsystrarna. Jag önskar blott det varit af en vanare hand än min. Att gifva en fullständig redogörelse af deras verksamhet anser jag mig ej kompetent. Under flera år har jag dock studerat deras lif och måste säga att de äro värda vår sympati och högaktning i lika hög grad som sjuksköterskan och diakonissan. Icke kan väl det — att de flesta slumsystrar utgått från enklare hem och kanske icke äga så mycket boklig bildning — jag säger det ännu en gång, icke kan väl det förringa värdet af deras kärleksrika och uppoffrande lif? —

Du som är bosatt i större stad — sök upp slumstationen därstädes och lär själf att känna slumsystrarna! Har du haft några fördomar mot dem för det de tillhöra en organisation,

du ogillar, skola de då helt säkert försvinna. Jag har hört många människor säga att de så gärna ville gifva åt de fattiga, blott de visste *hvar* de verkligt nödställda finnas.

Hör du till dessa gifmilda, gå då med fullt förtroende till slumsystrarna med din gåfva. De känna väl sina skyddslingars behof, och under deras händer skall det du gifvit blifva till rik välsignelse.

Uppmuntra så mycket du kan dessa varmhjärtade unga kvinnor, som, tillbakadragna och anspråkslösa, öfva barmhärtighet och *väl-görenhet i det tysta!* De — som så många af oss andra — icke blott tänka på nödens barn vid julhögtider eller mörka och kalla dagar. De som »döda sitt jag» *hvarje* dag och lefva som solstrålar bland fattigdom och sjukdom äfven under härliga vår- och sommardagar, då vi utomstående lefva vårt mer eller mindre bekväma lif och tillfredsställa egna önsknigar. — Mången natt då vi sofva lugnt och godt i våra varma, goda hem, kämpa dessa systrar vid dödsläger eller vaka stilla hos en sjuk. Eller vandra de modigt ute på gatorna för att uppsöka och rädda de stackars vilsegångna döttrar eller söner, som en gång skapades till Guds afbild, men förirrat sig in på farliga vägar.

Måste vi icke, istället för likgiltighet, skänka slumsystrarna vårt erkännande och vår varma beundran?

Vi kunna bistå dem på många sätt. Besöka eller gifva till deras små försäljningar, gifva ett visst pänningbidrag i månaden eller köpa deras tidning »Ljus i Mörker» från Slum- och Räddningsverkets expedition i Stockholm.

Däri genom skall du bättre lära känna dem än genom min ofullständiga skildring och på deras välgörenhet kunna tillämpa det gamla, sanna ordspråket:

»Hvad stort sker, sker tyst.»

KATE.

EN SVÄRMODERS SOMMARFUNDERINGAR.

HON, DEN LILLA glada fästmon, bodde i Stockholm hos sin gamla mamma, men han, fästmannen, hade, fastän också han stockholmsbarn, fått sin verksamhet på annan ort. Nu var han kommen upp för att fira midsommar med sin hjärtevän.

Lifvet låg i solljus för dem, midsommarsolen strålade öfver dem, och själfva lyste de af fröjd vid tanken på att äga hvarandra så helt och fullt.

Ja, så helt och fullt ville de äga hvarandra, att deras medmänniskors blotta närvaro störde dem, och därför skulle de nu söka leta upp en liten fläck i världen, där solen lyste endast för dem, där skogen stod doftande och inbjudande endast för dem, och där hvarje liten blomma var en dekorativ anordning till deras mottagande. Hvilken lycka! Och så begäfvade sig i väg.

Hans mor, en ovanligt from natur, såg med stilla glädje sin kära gosses lycka, när han med

en varm kyss sade henne farväl och gick att hämta sin älskade.

Att gamla mor satt ensam, det betydde så litet, nu när den största tänkbara lycka var sonen förunnad, när han ej behöfde känna ensamhetens stora tomhet.

För ungmöns moder blef striden mot de mycket beryktade svärmoderskänslorna hetare. Hon hade blifvit tidigt änka, och hennes barn hade varit hennes hela värld. Hennes diktan och trakatan hade varit att kunna vara något för dem, kunna undanröjda alla stötestenar på deras väg, kunna offra allt, allt för deras lycka.

Hon hörde ej till de modrar, som tro sig skapa barnens väl genom klemmande och okloka eftergifter. Hon hade själf ställt sig under sin Guds ledning, och från honom hade hon sökt hämta kraft och vishet till sitt moderskall. Och det hade gifvit välsignelse till hennes sträfvanden.

Barnen hade vuxit upp och blifvit verkliga karaktärs människor, hvar och en efter sitt kynne, och alla ställde de sin lilla mor högt, och alla skänkte de henne mycken kärlek.

Nu hade det kommit en, som ville dela denna kärlek med henne. Och när hon såg sitt barns spirande lycka, som skulle komma att äga bestånd också utan, ja, bäst utan henne, då trodde hon att hon glädligt skulle kunna för sitt barn göra också det offret att gifva den blifvande svärsonen första rummet i det hjärta, som hittills klappat varmast för henne.

Hvarför kändes det då som ett stygn i hjärtat, när hon såg dem, utan tanke på, hur ensam hon blef, gå att njuta kärlekens lycka med och hos hvarandra, utan henne.

Ville hon nu ej längre sitt barns lycka, och ville hon ej längre offra sig själf för den? Det hade hon ju hittills så säkert trott, att hon både velat och gjort.

Hvad var det då nu, som rörde sig inom henne, hvad var det för pinsam känsla, som sammanpressade hjärtat och kom tårarna att stiga i ögat?

Hon höll en sträng räfst med sig själf och kom under fund med att, hvad hon hittills trott sig ha offrat för sitt barn, det var intet offer, det var bara, hvad hon gärna gifvit för att vinna barnets kärlek, nu kräfdes ett verkligt offer af henne, om hon ej skulle grumla sin dotters lycka.

Var hon mäktig det offret?

Kunde hon utan bitterhet tråda tillbaka för den, som nu var barnets allt, kunde hon utan att gå störande emellan låta hans smak, hans tycken, hans vilja och önsknigar — de voro ju erkännansvärdt goda, om också ej i hvarje detalj delade af blifvande svärmodern — vara de bestämmande för det barn, som allt hittills sett upp till henne efter råd och ledning.

Det kostade henne oerhördt mycket, men så var det också mycket det gällde, det gällde hennes barns lycka.

Ännu skulle ju hon själf med en moders ömhet kunna stödja sitt barn; kanske några år röjda vägen fri från sorger och bekymmer, men mänskligt att se, skulle detta ej gå så länge. Visserligen var hon ännu både frisk och stark för sina år, men hon kände dock gifvet, att hon passerat lifvets middagshöjd och det kunde gå fort utför det sluttande planet på andra sidan, hvarför då ej nu med tacksamhet se, att en starkare arm än hennes bjöds till dotterns stöd, den bjöds ju också den af varm, djup och ren kärlek. Ja, hon ville och skulle gifva sitt älskade barn, hvad som nu kräfdes, sina själfviska fordringar på barnets största kärlek, hon skulle nog ändå inte bli utan, hon skulle nog få sin beskärda del hon också, hon måste blott tillerkänna svärsonen första platsen hos sin trolofvade. Och det ville, det skulle hon göra. En sådan svärmoder ville hon bli.

Och hon ville inte blifva det bara för denna första måg, utan också för dem, som det möjligen kunde blifva Guds vilja att ännu gifva henne.

Ja, hon skulle blifva tacksam mot honom, om Han gifve alla hennes döttrar hvar sitt stöd, innan han tog henne bort ifrån dem. Hon ville nu bedja honom om detta som en stor, stor nåd. Nu förstod hon att hon, kanske snart fyllt sitt lilla värf i lifvet, nu skulle hon ej i stor själfviskhet ställa sig hindrande för sina barn. Nu skulle de släppas själfständiga ut i lifvet, hvar och en till sin uppgift.

Och när hon frät denna seger öfver sig själf, hade hon också, i sitt eget tycke, frät en glad midsommar — fastän hon firade den ensam.

S...A.

HAN, SOM GICK TILLBAKA TILL SITT FOLK. AF MARI MIHI.

Waldeinsamkeit, Du grünes Revier,
Warum liegt die Erde so weit von Dir!

EICHENDORFF.

LIZZIE WILÉN satt i en korgstol i skuggan af Norra Strandverket och läste en bok med Librairie Hachettes gula omslag. Hon irriterades af de många nyfranska orden, hvilka hon ej begrep, emedan hon ej fått lära sig dem i Verniers, där man mest lade an på Fénélon och Buffon och alla de där.

Och för resten hade hon varit på misshumör hela förmiddagen. Sömmerskan hade återigen ljugit, hon hade brutit af sin favoritnagel och så — ja, antingen var man väl förlofvad eller var man det inte! Det var grymt ohöfligt af Hugo att foga sig efter hennes pappas gamla idéer och ge sig ut på fiske kl. tio på morgonen. — En riktig stygging var han, den där Hugo. Ja, det var just, hvad han var, det! —

Ty själf afskydde hon fiske innerligt. Jakten var något helt annat till sport — hon hade en svag föreställning om att det gick löst på någonting med röda frackar, silfverpokaler, halali och svajiga champagnesupéer med dans till klockan fyra.

Men att sitta därute på fjärden i timal, medan augustisolen gassade som värst, och till på köpet i en båt som oafbrutet krängde, krängde på detta vedervärdiga, sjösjuka sätt som endast en halfdäckad koster är i stånd till. Det var ju otäckt, bara att se fiskaregubben öppna blåmusslorna med sin rostiga plåtknif och agna på de tvänne mässingstafsade blankkrokarna. Och den långa tagelrefven sedan, som ständigt drog åt sig slemmiga manettrådar, hvilka svedde fingrarna värre än brännässlor! Och då det ändtligen nappade, fick man hala för brinnande lifvet, medan refven var så spänd, att det gnisslade i hornet där den löpte. Men när kroken hunnit vattenytan, befanns fångsten vanligen vara en rödspotta, knappast större än hennes båda händer, eller en envis och lifskär räcka, som vikit sig, när hon kände kroken och på detta sätt gjort sig lita tung som en tiomarkerstorsk. — Usch, det var afskyvärdt, alltihop!

Hon såg upp från boken och följde med halfslutna ögon de trubbiga båtarna, hvilka för tam slör masade sig ut förbi den rödhvita fyrstugan för att kasta dragen därute på aderton famnars vatten, sedan de fått »Andra kråkan» kranbalksvis om babord. Hon följde dem ända ut mot Paternosterskären, hvilka i solröken tycktes ligga en half aln ofvan vattenytan.

Men vid broräcket under Strandverket stod en fränig, barbent buspojke med ett snöre i näfven och stirrade ned i det grunda, klara vattnet invid stranden.

Lizzie gick fram till honom och lutade sig öfver räcket.

»Hvad har du för dig för otyg, du lilla barbenta buspojke?»

Grabben grinade med sitt solbrynta, bredmynta ansikte. Han var till den grad osnutet ursprunglig, att Lizzie omöjligt kunde låta bli att ge honom ett litet kamratligt nyp i örat.

»Jag metar upp krabbor.»

»Metar du krabbor på segelgarn?»

»Ja, si jag har knutit en liten sten vid ändan af snöret. Så tittar jag efter, när det kommer någon krabba på botten. De synas så busigt mot den hvita sanden.»

»Se där kommer en sättandes!» utbrast Lizzie, plötsligt intresserad, »och så ännu en till — men så små dom är, hjärtandes...»

»Dom ä' alltid så små inve' land vet ja'. — Se nu släpper jag ned stenen alldeles inför no-

Fördelaktig lifförsäkring för kvinnor.

Lifförsäkrings-Aktiebolaget
De Förenade.

Stockholm.

Stiftadt af bolagen *Skandia, Svea,*
Thule, Victoria och Skåne.

Lifförsäkring utan läkareundersökning!

Delaktighet i bolagets öfverskott!

Premiebefrielse vid oförmåga till arbete!

Särskilda dödlighetstabeller äro upprättade för kvinnor, hvarigenom premierna kunnat sättas lägre än för män.

Formulär till ansökningshandlingar jämte prospekt tillhandahållas af agenter och ombud samt efter rekvisition från denna tidnings expedition.

KAMRATEN, illustrerad tidning för Sveriges ungdom,

är Nordens förnämsta och mest omtyckta ungdomsblad och kostar för helt år endast 3 kr.

sen påna. Hon undrar, hvad det står på, och viker af åt höger för att komma omkring den. Titta bara, huru hon pilar iväg! — Nu lyfter jag på snöret en tum och dunkar henne i ryggen med stenen. Nu ilsknar hon till — titta bara, huru hon spänner ut klorna och klamrar sig fast omkring stenen — hejsan!»

Och innan krabban hunnit lossa sitt förbittrade grepp om fienden, har pojken nystat upp snöret och slungat upp sitt byte på gångbron.

Lizzie skrattar.

»Usch, en sådan fuling!»

Och hon retar honom med sin parasollspets. Men han är inte ilsken längre, bara rädd, lifsrädd. Han försöker komma undan, han är i fiendeland och vill tillbaka till sitt folk. Förgefves. Hvert han vänder sig, mötes han af en obarmhärtig liten doppsko. — Så med ens, trött på leken, sätter hon klacken på hans ryggsköld och svänger vigt om ett hvarf — krasch!

Pojken får en femtioöring i mössan, och den krossade krabban sparkas tillbaka i sjön af den allra spetsigaste lilla blankskinnskänga som nött Marstrands kalkstenstramp. Hvarpå Lizzie återvänder till sin korgstol och sin gula roman i mycket bättre humör än då hon lämnade den.

Och se där kommer ju själfvaste Bibo.

Bibo är en människa utan ålder, eller rättare: han befinner sig sedan länge mellan tvänne åldrar, utan att riktigt kunna bestämma sig för någondera. För resten drager han sig fram utan knot på de femhundra i månaden han uppbär af sin gamla mamma, förstärkta med de tiotusen om året han höstar in på reverser à 35 proc.

Tillförlitligt folk påstod, att det verkligen kunnat blifva något af honom, och att han en gång haft framtiden framför sig. Men i så fall måste han visst inte riktigt hittat vägen dit. Ty såsom han nu tedde sig, var det egentligen ingenting alls med honom, fränsedt ruinvärdet. Och ingen människa skulle heller ha brytt sig det bittersta om Bibo, hade det inte varit för hans dåliga ryktes skull. Men det höll honom under armarna och hjälpte honom igenom.

»Morning Post», skorrar han och gör en ansträngning upp emot halmhatten.

»How do you do, old chap? — Ni ser då just inte vidare framåt ut i dag.»

»Undra på det, min nådiga, undra på det! — Alltihop är den satans sömnens fel. Ingen kan känna sig gladare i hågen än jag gör, då jag knyter mig, men ingen kan ha det drygare än jag, när John tassar in med rakvattnet. Det är sömnens fel, säger jag. — Och så har jag spelat tre games med Mari-Ann Brandling — de där bondtöserna ge ju bollar, som skulle kunna rasera gamla Karlsten. — Funnes det ingenting som hette Prairie-oyster, så sutte nog stackars Bibo i efterhand — hvilken har skickat frökens pappa räkning på den där hatten?»

»Det var visst Redfern.»

»Well, det skall jag komma ihåg — törs man så fråga, hvad det är för en liten lektyr, som förvandlat fröken Lizzie till eremit. Är det någonting om hjälten, skatten och konungadottern, eller om det goda, det sanna, det sköna och om stjärnepällen?»

»Tvärtom. Det är La femme et le pantin. Har ni läst den?»

»Nej, jag läser aldrig i några böcker. Det är så nedstämmande. Männ tro fru Levisons terrier aflidit? Det påstods med en mun, att han hade trettiosju grader i går kväll.»

Lizzie skakar på hufvudet. Så säger hon:

»Och ingenting nytt har händt?»

»Jo, bevars, tidningarne äro fulla med födde och döda och allmän rösträtt och salubrin.»

»Ja, det förstås, men ingenting riktigt ultramarinblått?»

»Store Pafnutio, fröken är då orimlig! — När händer det oss någonsin något sådant! Gå

vi inte alla och vänta och vänta på det där som ändå aldrig sker ända till dess — ända till dess vi inte kunna vänta på något längre.»

Lizzie vände på hufvudet och såg honom rakt i ansiktet.

»Och finnes det då ingen, ingen enda som får upplefva det?»

»Nej, min nådigaste, aldrig bland oss. Men sådana som lefva för ett mål och sådana som lefva på ett minne händer det visst — ibland...»

»Hur vet ni det?»

Bibo svarade ej. Han ritade med sin käpp i sanden. Och Lizzie blef ej klok på hvad det betydde.

»Nå än soarén i går då,» fortsatte hon.

»Fröken var ju där själf.»

»Ja, med min fästman, ja! — Där han är, ser jag ingen annan.»

»På soarén i går — låt mig se. — Jo, det var sant, Flo Leighton var galen som vanligt. Den är det gadd på, skall jag säga. Efter tredje polkan traskade vi ut på sjöverandan, medan Sourir d'Avril skuttade ut i tre fjärdedels takt genom de öppnade fönsterna. Någon hade trampat på hennes klädningsgarnering, så att hälften blifvit lössliten. Och nu låg jag där på knä och sökte lappa ihop det hela med knappnålar. — En karl som inte har sinnesnärvaro att sticka ett dussin knappnålar i rockuppslaget, innan han går på bal, kan lika gärna stanna hemma och lägga patience.»

»Nå, häst det var, dammade hon till mig i hufvudet med sin solfjäder rätt bastant. »Don't kiss me please,» föreslog hon.

Jag tittade upp från garneringen och såg hennes hvita tänder och röda läppar. Båda lyste de i mörkret. Nå, jag gjorde som hon ville med den påföljd, att hon åter daskade till mig och sade, att alla karlar voro sig lika i så måtto, att de aldrig gjorde hvad man bad dem.

»Ja, det är en konstig donna, Flo! — Det finnes kvinnor och kvinnor. Flo Leighton måste man räkna till det senare slaget. — Hon hör till dem, som läsa livvets bok på tvären. Vi andra få ju tröska igenom den på längden bäst vi kunna.»

»Säger ni det för frasens skull eller därför att det verkligen är så?»

»Jag säger det för frasens skull. — Men klockan är slagen ett. Då är hela ligan samlad på kondis. Kom, så gå vi dit!»

*

Redan som helt ung hade Joh. Fredr. Wilén med stöd af ett mindre arf tagit sig för att inköpa stora partier af alla slags viktualier för att sedan uti en af honom förhyrd lokal afyttra desamma till ett pris, hvilket skilde sig från det han själf erlagt. Och vid slutet af hvarje år räknade Wilén glädtigt ut skillnaden mellan dessa båda summor.

Så höll han på i många, många år och gaf sig inte, förrän han märkte det biträdena profiterade af hans, de många kommunala uppdragen åtföljande tankspriddhet på ett sätt som satte dem i stånd till velocipedkostymer och annan fåfänglighet.

Då slog Joh. Fredr. Wilén suckande igen den lägenhet, i hvilken han så länge och så lyckligt försålt viktualier. Och sedan slog han ihop de summor han vid hvarje årsskifte erhållit genom att subtrahera inköpssumman från försäljningspriset, hvarpå han bar all denna mammon till en bank.

Och banken upptog detta hans låtande till den grad väl, att den skriftligen förband sig att till Wilén årligen utbetalla femtiotretusetre hundra kronor, utan, märk väl, utan att det i dess vård anförtrodda kapitalet minskades ett runestycke.

Det hela låter särdeles besynnerligt, och är

kanske äfven så, ehuru förhållandet sedan gammalt blifvit till den grad gängse, att numera ingen däröfver förvånas. Ty det är mindre det egendomliga än det sparsamt inträffande som väcker vår undran.

Då Wilén var färdig med den första hälften af fyratiotalet, gifte han sig med äldsta dottern till den utarmade majoren på Hista. I detta äktenskap föddes tvänne barn, en son, som dog vid ett års ålder, samt Lizzie.

Hon växte upp som flertalet andra småstadsbarn, var alla kamraternas favorit och nästan hvarenda lärarinns nagel i ögat. Sedan hon gått och läst, brydde Lizzie sig inte stort om sina flickvänner, utan höll sig helst till gymnasisterna, utan att dock gynna någon af dem. Så att hon hade egentligen aldrig varit förälskad, innan hon första gången kom till Marstrand och fick se Bibo. Hon var då sjutton år gammal och ägde ett lynne, som oafbrutet löpte mellan det svartaste svärmod och det mest bullrande jubel.

Lizzie var då, som sagdt, alldeles nyss utsläppt ur barnkammaren, hade just fått skollof för alltid. Hon kunde i detalj redogöra för spanska tronföljdskriget, räknade upp de fornpersiska landskapen utan att klicka, hade liten smula erfarenhet i sömnad och alldeles ingen i matlagning. Så hade hon i ett sjukklassigt läroverk rustats för lifvet tillsammans med ett par hundratals andra svenska flickor. Egentligen visste hon ingenting om någonting, men hon hade förvärfvat alla möjligheter till både godt och ondt. Hon läste mycket, gick dristigt vilse i hela världslitteraturen, var nyfiken, vaken och begåfvad. Hon hade afgjorda anlag för teckning och hade till och med skaffat sig några egna små synpunkter. Hon höll styft på att Manet och Goya påminde om hvarandra. Hon kallade folk för ni.

Dock, först och främst var hon vacker — jag kan inte finna uttrycket för huru, — men jag tror mig komma sanningen närmast, om jag säger, att hon var vacker som en wienervals. Och denna skönhet rådde för de några få veckor af livvets utspädda lycka och de några få timmar af stolt och hjälplös smärta, hvori hennes historia koncentrerade sig.

Aldrig förut hade hon sett någon sådan som Bibo — det värsta de hade i den vägen hemma i Gustafshamn var en giktbruten ryttmästare, som föregafs hafva varit förlofvad med en cirkusflicka. Men då Lizzie talat med Bibo första gången, skref hon i sin dagbok: Nu har jag MÖTT MITT ÖDE.

För resten var detta svärmeri inte alls något vidare egendomligt för henne. Utan mycket unga flickor blefvo ofta dödligt kära i honom; det var vanligen deras sista lilla barnsjukdom. Och ibland gick Bibo nästan epidemiskt. De brukade ha en massa små dumma flickfunderingar om att helga sin framtid åt honom, att blifva hans räddande ängel och allt det där. De intalade sig, att han blifvit besviken på lifvet, hvilket nog var riktigt, samt att han sökte någon, som kunde återskänka honom hans tro, hvilket däremot var grundfalskt.

Nåja, Bibo var nu van vid det där sedan länge och skötte ständigt sina kort förständigt. Äfven Lizzie lyckades han kurera, så att då de möttes påföljande sommar, tryckte de hvarandras händer som goda kamrater. Inte som om där skulle hafva uppstått dem emellan någon slags uppkonstruerad vänskap på erotisk grund, hvilket är värre än kallbrand. Utan de kunde sitta en half förmiddag eller så tillsammans och solo sig, utan att egentligen säga något eller göra sig till på minsta vis och ändå trifvas förträffligt.

Men just denna sommar gick en människa hundrafemti mil därifrån och hade det öfvermåttan knogigt. Han hade mätt skogar och in-

FRÅN BELLMANSDAGENS
FIRANDE I STOCKHOLM
DEN 26 JULI.

FOTO FÖR IDUN AF
A. BLOMBERG.

1. UTSIKT FRÅN TER-
RASSEN VID BELLMANS-
RO PÅ DJURGÅRDEN MOT
DEN KRANSADE BELL-
MANSBYSTEN, FRAMFÖR
HVILKEN »BRICOLLIS-
TERNA» SJUNGA SINA
BELLMANSSÅNGER.

2. BELLMAN OCH ULLA
WINBLAD UR BELLMANS-
TÅGET PÅ SKANSEN.

3. »HVILA VID DENNA
KÄLLA...» SCEN FRÅN
BELLMANSFESTEN PÅ
SKANSEN.

4. MOLLBERG OCH »MUT-
TER PÅ TUPPEN» UR
SKANSENS BELLMANS-
TÅG.

5. BELLMANS GRAFVÅRD
PÅ KLARA KYRKOGRÅRD,
RESTAURERAD TILL
BELLMANSDAGEN AF
SVENSKA AKADEMIEN
OCH BLÖMSTERSIRAD AF
SÄLLSKAPET »BELLMANS-
MINNE».

spekterat
kronoparker
och satt upp
kostnads-
förslag och
styrt och
ställt i vild-
markerna
däruppe i
det nordli-
gaste Norr-
land i mån-
ga år.

Dock, denna vinter hade det varit rent för galet. Aldrig tillföre hade där rådt en sådan tråhunger på kontinenten. Bolagsdisponenterna reste kors och tvärs genom skogarna och betalade upp till fjorton kronor på rot för gröfre dimensioner. Gröfre dimensioner var deras lösen. Många ruinerade sig, bara för att få vara med på kronoparksauktionerna och se sitt märke på timmerflottorna.

Hugo Stadius började långsamt krökas under bördan. Han var extra jägmästare, drivven skogskar och högst betrodd. Ibland stod han på skidorna sina tio, tolf timmar om dygnet. Så att när sommaren kom, var han mest knäckt och vred sig i sömnlöshet under de evigt ljusa nätterna där nordpå, hvilka äro sörmländingens pina.

»Du måste ta det med ro, Hugo,» tillrädde hans vän provincialläkaren. »Om man ligger i för mycket, blir man trubbig och tvär och ond på andra människor. Du

skall anhålla om ett par månaders tjänstledighet för hälsans vårdande. Och så skall du resa bort och roa dig ordentligt.»

»Men
hvert?»

»Tja, Boulogne är inte illa. Dieppe är ännu bättre. Scheveningen är förtjusande — nej du måste resa till Ostende. — Ostende! Jag var där en gång själf — jag skulle kunna berätta dig historier som — ja, du är aldeles piskad att resa dit.»

»Vägras absolut. Jag behärskar inte tungomålet. Franskan var ständigt min buse i skolan. Och jag ryser ännu i dag, bara jag tänker på det där: 'Att jag icke måtte hafva lyckats' genom alla sex kasus baklänges.»

»Så res till Marstrand då. Där roa de sig äfven. Eller åtminstone är det meningen så. Köp dig en rundresebiljett och stanna fyra dagar i Stockholm, medan Brander hinner sy några kostymer åt dig. I främmande land dömes hund efter håren.»

Nåja, Hugo lydde och for.

(Forts.)

1. KAPTEN UNGES BALLONG FYLLED TILL UPSTIGNING FRÅN IDROTTPARKEN. 2. SVENSKA ÆRONAUTISKA SÄLLSKAPETS STYRELSE. (1. KAPTEN JÄDERLUND. 2. OCH 3. KAPTEN UNGES LEDSAGARE PÅ LUFTFÄRDEN KAPTEN SWEDENBERG OCH INGENIÖR FRÆNCKEL. 4. KAPTEN WIBOM.) 3. BALLONGENS KONSTRUKTÖR OCH FÖRARE KAPTEN ERIC UNGE. 4. KAPTEN JÄDERLUND DEMONSTRERAR BALLONGEN FÖR DE INBJUDNA.
FOTO FÖR IDUN AF A. BLOMBERG.

UR DAGSKRÖNIKAN.

KAPTEN UNGES »REKORDBALLONG». Intresset för ballongfärder har alltid varit stort i Andrées hemland och tog sig förlidet år uttryck i bildandet af Svenska aeronautiska sällskapet hvilkets mål är att föra luftseglingskonsten ytterligare framåt i Sverige.

Helt nyligen ankom från Hannover, där den förfärdigats, sällskapets första ballong, som konstruerats af kapten Eric Unge. Denna ballong, hvilken just när detta nummer lägges i press, står färdigfylld i Idrottsparken att starta sin första långfärd, skall — enligt hvad man hoppas — lyckas slå förutvarande rekord inom luftseglingen, på grund af de nya idéer, som tillämpats vid konstruktionen. Ballongen är nämligen försedd med ett »skyddstält» rundt om till skydd mot temperaturväxlingar och regn och är dessutom af annan form — något mer cylindrisk — än förut varande luftskepp, hvilket gör den mycket tätare genom att färre sömmar behövas i ballongtyget.

Enligt de prof, som redan verkställt och som visat sig synnerligen tillfredsställande, bör den ungeska ballongen alltså kunna hålla gasen mycket längre än någon förut konstruerad och därigenom lämpa sig för långfärder af en hittills uppnådd utsträckning.

Vi meddela i dagens nummer en serie bilder till detta allmänna samtalsämne för dagen både i Stockholm och rundt hela landet.

ETT MUSIKENS SÖNDAGSBARN.

MAN HAR PÅSTÅTT att svenskarne äro det mest musikaliska folk på jorden. Och detta med rätta. Men vi äga ej någon nationell tonkonst. Och så ignorerar man Josephson, Lindblad, Geijer, Söderman och allas vår Sjögren.

Man kan vara skald, utan att belämma bokhandelsfönstren med sina alster, mena radikalerna. Milton hade varit Milton, äfven om han ej skrivit Paradise lost. Kan man då ej vara en musika-

liskt känslig själ, äfven om man ej kan skriva en wagneriansk opera?

Men svenskarne äro dess bättre inga »stumma konstnärer», i saknad af uttrycksmedel. Hvilket hedersrum intager ej fiolen, huru djupt har ej »fejlan» trängt in i folklifvet. Från Skånes slätter till Lapplands fjäll dansar stråken öfver strängarne. Necken är symbolisk för ett helt folks längtan och svärmod, trots och resignation.

EDWIN WITT.

Jag kände en musikmänniska — ja, jag stod honom mycket nära. Han slösade all sin lediga tid på sin fiol. Han trängdade ej efter bifall eller förståelse — sökte blott ensamheten och spelade. — —

Så dog han en dag och begravs en — midsommarafton. Kunde han, om det stätt i hans fria skön, valt en lämpligare begravningsdag. Tusentals »fejler» lös-släppta rundt om i vårt stora, sköna land! Hvilken jättesymfoni var ej detta som med sina toner ledsagade den namnlöse konstnären.

De flesta violinisters öde är att dö och begravas, utan att deras rykte tränger utom socknen eller bortom kvarteret. En och annan hör dock till söndagsbarnen, och är det ett sådant vi i dag vilja presentera för Iduns läsare: herr Edwin Witt.

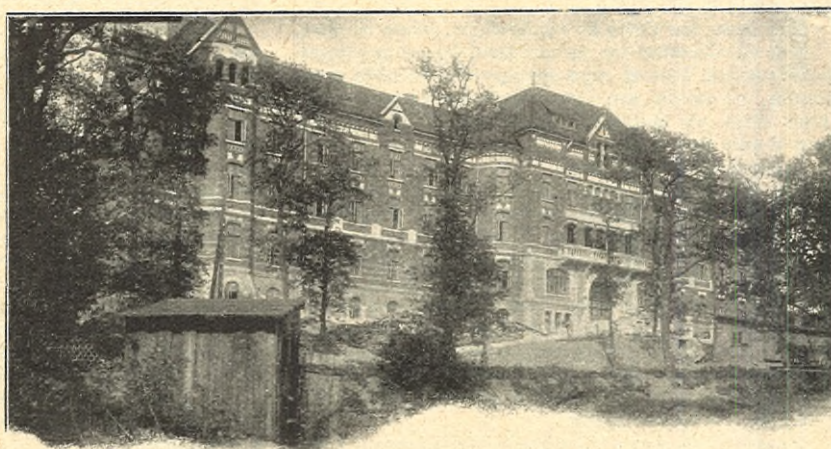
Herr Witt, som är bördig från Helsingborg, har nyligen efter aflagda prof blifvit engagerad som 1:e violinist i det världsberömda Meiningska hofkapellet. En icke vanlig utmärkelse för en 22-årig musiker, något som väl berättigar honom till en plats i dagskrönikan.

Sin musikaliska uppfostran har herr Witt åtnjutit dels i Stockholm, där han studerat i 6 år vid Musikaliska akademien, och nu senast 3 år vid Königl. Akad. Hochschule för musik i Berlin.

Vid olika tillfällen, då herr Witt gifvit konserter på skilda platser i vårt land, har kritiken slösat på honom de amplaste loford och spått honom »lykke paa Reisen».

Konsten är lång... o. s. v. Det är emellertid ett duktigt trappsteg, som den såsom människa ovanligt försynte och språkslöse unge konstnären gjort. Och konsten har ju ej endast törnen, utan också rosor att bjuda.

ALFRED B. NILSON.

DET NYA SJUKHEMMET FÖR OBOTLIGT SJUKA I GÖTEBORG. OLGA RINMAN FOTO.

»DE FÖRBISEDDA.»

III.

Innevarande års 28:de nummer af Idun — för 12 juli — innehåller en artikel, rubricerad »De förbisedda», signerad »Steffen».

Förf. påpekar där de ansträngningar, som numera göras i syfte att bereda den s. k. arbetsklassen en människovärdig tillvaro, och frågar, hur det kommer sig, att ingen tänkt på att bereda arbetande kvinnor ur bildad klass någon lättnad i deras lika skriande svårigheter. Förf. finner det »underligt», att den arbetande bildade kvinnan, hon med den lilla lönen af 50 à 60 kr. i månaden, skall stå så isolerad, så alldeles lämnad åt sig själf med det så godt som olösliga problemet att, utan att sjunka ned till lastdjur, hederligt dra sig fram på denna minimala inkomst.

Tillåt, alltid tillmötesgående Idun, att jag något litet får komma till tals med den välvilliga Steffen! Ingenting af det som förorsakar kvinnan särskilda svårigheter under hennes kamp för tillvaron kan komma under rubriken »underligt». Tvärtom är alltsammans så naturligt som möjligt.

Hela vårt samhällsskick hvilat på den skefva uppfattningen, att endast sådant som direkt rör staten eller mannen och hans speciella framgång i världen är *viktigt*. Allt som omedelbart syftar på familjen och kvinnan är underordnad och bör endast i förbigående — liksom på lediga stunder — tagas i betraktande.

Om Steffen gör sig besvär att läsa eller om-läsa klassikerna, t. ex. Cicero, intill våra dagar så högtställd, fast nu af modern historieforskning stämplad som »republikens Don Quixote», skall Steffen tydligen finna att världen består endast af män och ynglingar. Hvad däröfver är, det är af ondo.

Än i dag går den, med studiet af gammal kultur inhämtade, gamla uppfattningen igen, att kvinnan, knappast nämnd i mänsklighetens af männen skrifna tideböcker, i själfva verket aldrig spelat en roll i världens utveckling och aldrig kan göra detta. Och med denna uppfattning följer, att kvinnan för egen personlig del icke har behof af vare sig immateriellt eller materiellt godt — annat än minimalt.

Om Steffen tviflar på förekomsten af dylik uppfattning, behöfver han endast erinra sig gamla arfslagar och giftermålsbalken eller jämföra statens utgiftskonton för mennens och kvinnans undervisning eller lönetarifferna för manliga och kvinnliga tjänsteförrättare eller endast höra på riksdagsdebatterna om rösträttskravet.

Sista riksdagens högviktiga öfverläggning, huruvida de stackars telefonflickornas gage skulle höjas med en femma eller icke — från 40 till 45 kr. i månaden — är dock den sorgslustigaste svältukas som formulerats på senare tider.

Men Steffen menar ju, att, liksom kvinnor tagit initiativet att förbättra arbetskvinnans ställning, bättre lottade kvinnor skulle tänka på att komma den bildade arbeterskan till hjälp.

För att starta ett företag fordras emellertid, näst idén och intresset, framför allt pengar. Mycket få af våra socialt intresserade och med lifvets verkliga hårdhet förtrogna kvinnor förfoga öfver kapital. Hvad den enskilde kan göra blir dessutom i jämförelse med behofvet alltid ytterst ringa. Det är allmänna begreppet om kvinnans behof och hennes rätt som först och främst måste undergå förändring. Kvinnorna måste kämpa för människovärdiga existensvillkor, ända tills de af stat och samhälle erhålla sådana.

Och inte vänta på bistånd af inflytelserika societetsdamer, som blott undantagsvis komma sitt eget kön till hjälp.

Men inte ens detta är »underligt», bästa Steffen. När ni skymtar en enbart med lappr upptagen societetsdam bakom sina spetsgardinsprydd stora fönster, så minns det Oxenstjernaska epigrammet: »Den Gud så mycken utsikt gifvit, har därför liten insikt fått».

Ingenting är underligt.

De förbiseddas skara är emellertid omfångsrikare än hvad Steffen betonar och återfinnes inom andra förhållande än löntagarinnornas.

Tillåt mig att ur verkligheten, utan tillägg af ett enda diktadt drag, framställa en enda ur en annan hop af förbisedda hvars öden gestaltas af fattigdom — af för liten lön: den unga frun, som ju icke hör till arbetsklassen hvarken genom sin uppfostran eller sina vanor, men som på grund af mannens små lönevillkor arbetar och släpar värre än en hjälpsdam.

Hustrun till den obehofrade landtprästen t. ex.

Hon är en fint uppfödd, förtjusande ung flicka med alla den bildade kvinnans lifliga kraf på en smula estetik omkring sig och behofvet af umgånge med likställda. Hon har med gladt mod,

det mod som kärleken och obekantskap med faran förlämnar, följt sin man i exilen! Landskapet är sterilt, trakten i saknad af kommunikationer, grannhället på byståndpunkten och det lilla hemmet renons på bekvämligheter. Barnet kommer. Den unga modern, som måste ensam sköta det natt och dag, blir blek och klen. Allt det som skulle stärka — god diet och hvila — fattas. Så komma n:r 2 och n:r 3. Nattvaket blir ej mindre, fast barnjungfru nu måst anskaffas. Den lilla frun sliter och sträfvar vid symaskinen, vid stryk-bordet och vid spiseln. Mannen ser sin älskade färdig att duka under på samma gång han ser skulderna växa. Den klena kosten, som är den enda omständigheterna medgifva, tål han knappast vid. Han vet icke han, hvilken genialitet hans lilla hustru utvecklar för att af en bit färskt kött servera honom olika köttträtter en hel vecka. Hvilka små finter använder hon icke, för att han icke skall förstå, att hon äter sill och potatis, medan hon ger honom dessa sparda köttportioner! Hvilka rörande små komedier spelar hon inte för att låta honom tro, att hon har ledigt och bara sitter och »mojar sig», då han kommer ned för att vara tillsammans med henne en stund! Hon knyter ett kulört band om halsen, burrar upp sitt hår och småler — fast hon är så trött, att ögonen vilja falla ihop. Hon har intet mer än en dröm, drömmen om hvila, hvilat i en hängmatta bland det doftmättade friska gröna under den blå kupolens eviga lugn. Hvad bryr hon sig om världen, om lifvet därute, där de roa sig och äflas, där man hör klangen från nöjets cymbaler och violiner, hon har blott en önskan: tystnad, ro. — Men det eviga vyss, vyss är hennes musik. Där näst intill rullar barnvagnen, här klättrar gossen upp och ned, ned och upp, hon måste vaka öfver honom. I köket bullrar hushållsmaskineriet och i hennes hjärna går det snart rundt, rundt — Är hon ung, hon? Hyn är ju brunfläckig, läpparna mer violetta än röda, och denna mörka gamla klädning... usch, hon afskyr den! Hon som älskade det ljusa och fraicha... Nu kan hon inte ens fara till staden, hon kan knappast visa sig bland folk i sin klumpiga hemsydd svarta klädning, den enda oslitna hon äger.

Så tar hon emot inackorderingar på sommaren. Barnen och frun bor i lilla kyffet på gården. Det kommer ju litet pengar till huset, det blir ju något bättre mil till familjen. Men de hårdt anlitade krafterna bräckas än ytterligare. När n:r 5 kommer, kommer doden på samma gång. Då blir det ändligen hvila därute under den blå kupolen —

*

Hvilka sociala reformer skola förmå drifva fattigdomen ur världen eller skall den någonsin bli utdrifven? Det vet man inte. Men hvad som är visst är detta: allmänna begreppet om kvinnans *lif* är ännu på primärstadiet, i trots af att vår tid dryftat kvinnan ända därefter att... ja, vore det inte bättre att sitta på vatten och bröd i fjorton dar än ta till lufs ännu ett konglomerat af s. k. »kvinnoegenskaper» — tendentiöst pådiktade både sedda och förbisedda?

M. GREGER.

IV.

Lifligt instämmande med »Steffen» uti uppsatsen »De förbisedda» i Idun af den 12 juli, behandlande ett ämne som undertecknad länge känt en önskan att till Idun skriva om, kan man ej annat än glädjas åt, att frågan nu offentliggjorts, och hoppas i denna »välgörenhetens» tid personer med förmåga att något göra åt saken skola känna sig uppmunade därtill.

Nyligen lästes i allmänna tidningar ett förslag om upprättande af »natthärbergen» för arbetsklassens barn, emedan hemmen ej lämnade fullt önskliga sådana. Undertecknad tänkte då: hvarför ej i st. påverka föräldrarna att *själfva*, sin plikt likmätigt, sörja för sina barns bästa, hvilket en stor del säkert skulle kunna, och ej på detta sätt vänja dem vid att andra i deras ställe draga all möjlig omsorg om det uppväxande släktet, hvarigenom samhörighetsbandet med hemmet kan befaras allt mer och mer slappas. Hur vore det, om i st. något af all denna, säkerligen mycket välmenande barmhärtighetstjänst finge på sätt Steffen framhåller, eller något liknande, komma oss ensamma, föräldralösa, arbetande, för lufsuhället mången gång hårdt sträfvarande kvinnor af s. k. »bättre» klass tillgodo, och för hvilka »bättre lottade» måtte medgifvas hittills visats bra liten medkänsla?

Säkert skulle sådana »hem», som Steffen föreslår, med stor tacksamhet mottagas af hundrade ensamma kvinnor, som mer än en gång få finna, huru litet känsla af hem kan erfaras vid förhyran-

de af ett rum i andras hem, där hyresgästen mången gång är så stängd, att den knappst vågar bestyra med det nödvändigaste.

Men ännu ett steg längre vilja önskingarna gå: många ensamma, ej längre så unga kvinnor önska helst af allt få hafva sitt *eget* lilla hem, om än så obetydligt, men i nuvarande tid kunna de knappst finna en lägenhet, liten och med måttlig hyra, att inrätta sådant hem uti. Vore då ej önskligt, att på centrala platser flere hus byggdes särskildt för detta ändamål, inredda dels med enkelrum dels med 1 rum och kök, men hvarje liten lägenhet försedd med vatten, gas och nödiga utrymmen? Detta vore kanske en lika betydelsefull »samhällsgärning» som mången annan. Att hyresgästerna finge bli endast verkligt aktningvärdiga, ensamma damer är själfklart och borde ej bli så svårt att kontrollera, om såsom villkor uppställdes förpliktelse att bestyrka detta.

Säkert skulle hrr husägare ej få mycket besvär af sådana hyresgäster, som nog ej äga mani att förstöra och fördärva, ej heller torde de riskera att ej hyrorna punktligt erläggas, hvarom ju, glädjande nog, vi damer hafva godt vitsord i allmänhet.

Mätte förslaget leda till snart resultat önskar innerligt hundraden tillika med

EN AF DE MÅNGA ENSAMMA.

V.

Till sign. Steffen sänder undertecknad ett hjärtligt tack för att han så människovänligt för flere betrycktas talan.

Jag har 20 år innehaft samma plats i affär, och fastän allt är dyrare och till följd därav priserna äfven här äro uppsatta, är min lilla lön densamma som för 20 år sedan.

I alla fack talas om bestämd arbetsdag, men ej i affärer, de flesta öppnas kl. 8 och stängas 9 ja 10 och 11 somliga tider.

För sömmerskor finnas sommarhem, där de åtminstone några dagar kunna vistas, men får ett stackars affärsbiträde ledigt ett par dagar, ha de ej råd att fara någonstades, ty det blir en extra utgift.

Skulle Steffen vilja fortsätta med sin godhet och försöka få någon enighet bland oss, att vi liksom andra kunna få det något bättre?

Till sist vill jag säga, att ej alla principaler äro lika, och heder åt dem, som ej betrycka sina biträden, men de flesta dra största möjliga nytta för så liten betalning som möjligt

Tecknar

EN AF DE MÅNGA, SOM MED STORT BEKYMMER MÅSTE DRAGA SIG FRAM.

HJÄRTATS TUNGOMÅL. * FÖR IDUN AF »BERIT BRIT».

MILLIONERNAS STORA STAD, penningens, glansens, maktens, armodets och nödens hem breder ut sig allt mer och mer öfver slätten, lockar åt sig allt flera och flera af landets barn. Slukar dem, förtrampar dem eller höjer dem.

Spiror och torn glänsa i solen. Palatsen ligga sida vid sida i stadens hjärta, gatorna löpa breda, ljusa, jämna. Lyxen bor tung i de stora butikerna och flyttas oafbrutet till de vidsträckt våningarna i stenpalatsen. Människorna skynda framåt på jakt efter den; föra den med sig i lysande toaletter, präktiga vagnar, glänsande nöjen. Män och kvinnor skynda dig förbi, vuxna människor, sällan ett barn. Hvar äro barnen? — Icke här i vimlet. Barnen äro juvelerna; hjärtats ädelstenar, klara och rena som vattendroppen, och i en renare atmosfär måste de lefva.

Hur jagadt människosinnet är, hur upptaget af kampen om guldet, makten, äran, vill det likväl hafva en bit af naturen att hvila vid, ett stycke blå himmel utan stenkolsrök att se på. Därför samla människorna stenar och örter, träd, blommor och fåglar och röja åt sig en stor öppen plats bland gator och torg och saluhallar och palats; och där plantera de allt detta, ordna det och härma så mycket de kunna naturen därute. Här i dessa juvelskrin finner du barnen; här äro de klara ädelstenarna gömda, här eller i de väldiga stenhagens soligaste salar.

* Denna novell vill, enligt förs till oss gjorda uttalande, vara »ett svar ur lifvet» på Alfvas skiss »På olika språk», hvilken, införd i n:r 14 af Idun för i år, synes ha väckt ett mindre vanligt intresse.

Red. anm.

Men rundt omkring de stora palatsen, de breda gatorna, de solljusa trädgårdarna och ledande dit upp går en trappa, en väldig trappa af huggen granit och nedanför den ligger den andra delen af staden, den gråa ramen. Ser du där nere en böljande framåtskridande människomassa? Det är mödrar, mödrar så långt du kan se, med barn i sina upplyftade armar. De ropa och locka, de poeka och bedja, att någon där uppe skall hjälpa dem litet, räcka ut handen en smula. De tränga sig fram, somliga tysta och stillsamma, andra högljudda, ifriga; alla söka de att komma uppåt ännu ett steg till och ett och ett.

Trappstegen äro många och höga, slippriga och ojämna, men alltjämt arbeta de sig upp, alltjämt hålla de framför sig barnet. En och annan hinner sitt mål, kämpar sig själf fram eller får ett handtag till hjälp af någon däruppe. Där är en, som icke orkar längre; slinter och faller, men barnet lyfter hon på sina darrande armar upp på nästa trappsteg; ett steg högre än hon själf nått, ett steg högre.

Så hafva de vandrat år ut och år in, och än skall man se det, detta tåg af kämpande mödrar, så länge världen är som nu och guldet råder och glansen lockar. — Men borta i grändernas kyffen sitter här och där en mor böjd öfver barnet i skötet, en föraktad, förtviflad, som icke vågar sig fram, icke har mod att kämpa, icke nacke senig nog att taga skammens piskrapp. Här och där i de smutsiga rännstenarna leker en blek liten varrelse ensam. Hvar är modern? Gå och sök. Bland de olyckliga vilse står hon fräck och lysande till salu på lastens marknadstorg. Men hvad blir det af dessa små? — Vet du ej det, min vän? — Födda i skam, skola de fostras i glömska. Så är deras gifna lott; vedertaget skick och bruk.

*

Lilla Elsa Grane var född uppe på platån, i ett af stenpalatsen, vid den bredaste gatan och därför lekte hon också en vacker vårdag, hennes tredje vår, på en sandplan i stadens stora, soliga trädgård.

Elsa satt på den varma sanden och öste därpå med en glödditad träsked ur och i en liten bleckburk. Småstenarna smatrade och det lätta gruset flög i Elsas ögon och på hennes hvita klädeskappa; hon kned sina ögon och borstade af sin kappa med en knubbig liten välskött, hvit hand, men det var ändå så roligt, att hon måste ösa om igen. Då och då gjorde hon ett kort uppehåll, för att se på ankorna i den stora, klara dammen, som fanns på andra sidan om den finskurna ljusgröna gräsmattan, på hvilken icke en gång lilla Elsas mjuka skor fingo trampa. De feta ankorna snattrade och skreko, de döko och plaskade med vingarna i vattnet, viftade med dem i luften, jagade hvarandra och låtsade sig vara fria oberoende vildänder i vårens lek på insjövattnet.

På en grönmålad bänk strax bredvid Elsa satt hennes sköterska med sitt arbete. Det var en medelålders kvinna med ett magert, fräknigt, hederligt ansikte och ett par vaksamma, bruna ögon, som öfverforo Elsas lilla person mellan hvarje stolpe virknålen formade. Då och då såg hon väntansfullt bort mot parkgrändarna. Doktor och fru Grane brukade hämta sin lilla dotter i parken vid den här tiden, då de gjorde sin middagspromenad, men det började blifva sent nu, alla Elsas små kamrater voro hemgångna med sina sköterskor. — »De ha väl blifvit hindrade,» — tänkte Kristine — »det är så godt, att vi gå också, annars hinner Elsa inte att sofva ordentligt före middagen.» — Hon stoppade ned sitt arbete i väskan, skakade om kudden och filten i Elsas lilla vackra promenadvagn, borstade noga af den nedsandade flickan, torkade hennes händer, lade burk och sked på vagnsbotten, satte upp sin lilla skyddsling varmt och bekvämt och spände sist af allt upp soltältet öfver henne. Hvar småsak utfördes noggrant och omsorgsfullt, och när de voro färdiga att begifva sig af, fick Elsa syn på föräldrarna, som kommo in genom grinden. Vid den lilla flickans glada rop påskyndade de sina steg och kommo båda leende och lyckliga fram till vagnen. Fadern jollrade med flickan, modern frågade sköterskan:

»Hade Elsa varit snäll? — Med hvem hade hon lekt? Trodde Kristine att hon var mycket sömnig, efter hon fått vänta så länge?»

»Ja, det var hon, så att det vore nog bäst, att de gingo hem nu,» och så vandrade Kristine före med vagnen och män och hustru kommo efter i glädt samspråk, som två lyckliga unga människor bruka. Vagnens gummikantade hjul rullade ljudlöst framåt, de mjuka fjädrarna gäfvö efter vid minsta ojämnhet; det gungade behagligt. Elsa var trött af vårluften, den friska vinden, solskenet och leken; hon lutade sitt ljusa hufvud mot vagnsdynan, ögonlocken sänkte sig sömnigt till hälften, så att blott en ljusblå rand syntes mellan ögon-

fransarna. Det var bra nära, att lilla Elsa somnat helt och hållet, men hon hann ej, ty de voro mycket snart vid grinden till det hus, där Granes bodde. Doktorn hjälpte Kristine att lyfta vagnen in genom gallerporten, och så stodo de kvar och väntade, till dess de sett portvakten åtlyda hennes ringning och komma ut för att hjälpa henne uppför trapporna, då gingo de vidare på sin promenad.

När de gått ett stycke, sade Signe Grane till sin man:

»Ser du, där kommer majorskan Helt. Ser hon inte ut som en stor fjäril med alla sina fladdrande band?»

Majorskan Helt var en liten, fetlagd dam med nötblå ögon och dito hår och med så många bruna sidenrosetter på kappa, hatt och klädning, som där möjligtvis fanns plats för. Där hon nu med sin lifliga, litet hoppande gång sneddade öfver gatan och styrde kurs rakt på doktor Granes, såg det verkligen ut, som om hon snarare fladdrade än gick öfver marken. Hon kom med det soligaste leende fram till Grane och hans hustru.

»Sådan tur, att jag träffade er här; jag hade just tänkt springa upp och tala ett par ord med Signe. Som du vet, Signe lilla, så är jag medlem i en tillsyningsförening här i staden, och jag brukar en gång i veckan åka omkring i min vagn och besöka vissa familjer, som det fallit på min lott att se till. Jag tänker företaga en sådan färd i morgon, och nu ville jag fråga, om inte du skulle ha lust att följa med mig för att litet sätta dig in i saken, ty vet du, det blir nog snart din tur att bli invald i föreningen. Det var till och med någon, som föreslog dig på sista sammanträdet. Nå, hvad säger du, och hvad säger doktorn om mitt förslag?»

»Jag tycker, att Signe visst skall antaga erbjudandet; hvar och en bör hjälpa till, och Signe har god vana från sitt hem, eller hur min vän?»

»Ja, där var det mest vårt eget folk, som jag hade litet tillsyn till, men om tant vill taga mig under sitt beskydd, så vill jag visst försöka vara till nytta.»

»Nå, då är det afgjordt. Kl. 1/2, 12 i morgon hämtar jag dig,» och efter ett hjärtligt farväl och många vänliga nickningar fladdrade den lilla majorskan öfver gatan igen.

På slaget half tolf dagen därpå stodo major Helts skymlar med vagnen och den lilla vänliga majorskan utanför doktor Granes hem, och de båda fruarna började sin barmhärtighetsfärd i det vackra solskenet.

Signe njöt af åkturen, och för henne var det en ovan syn, alla dessa arbetarhem i staden, de flesta så instängda och sollösa med stora, illaluktande gårdar. Huru fattiga människorna voro ute på landet, så hade de ändå öfverflöd på frisk luft och solsen.

De hade varit inne på flere ställen, och Signe hade gifvit bort till barnen här och där största delen af de småsaker, hon tagit med sig för detta ändamål. I hennes korg låg endast en liten docka kvar, en grann, liten tingest, som hon köpt på en basar. De hade åkt genom flere gator, då de stannade utanför ett tämligen stort hus med undervåningen af sten och de två öfvervåningarna af trä. Det såg snyggt ut; i flere fönster funnos blomkrukor och gårdar, som syntes genom den långa portgången, såg någorlunda städad ut.

»Här brukar jag hälsa på en sjuk, gammal fru, som är mycket skygg för främmande personer,» sade majorskan, »så att jag får bedja dig vänta utanför. Det kan nog hända, att jag kommer att dröja en stund, hon vill gärna prata, när jag kommer till henne; vi hafva känt hvarandra sedan barndomen. Sitt inte kvar i vagnen, om du fryser, Signe lilla; vinden är kall,» — och med detta välmentat råd försvann majorskan.

Vinden var verkligen kall. Signe steg ur vagnen och för att undvika alla nyfikna blickar från fönstren, gick hon in i det långa, stenlagda porthvalvet och började gå af och an. En af dörarna på sidan i gången tycktes leda direkt in till ett rum, ty hvarje gång hon gick där förbi, hörde hon ett barns röst klagande upprepa några ord och en vresig kvinnoröst svara, icke vidare vänligt, tycktes det. Då Signe nästa gång kom fram till dörren, stannade hon, och nu hörde hon tydligt barnets ord: »Jag är så hungrig.» Utan att betänka sig ett ögonblick, knackade hon på dörren. Hon hörde ojämna, släpande steg, så öppnades dörren på glänt, och en äldre kvinna stack ut sitt ruffiga, gråa hufvud. Hon tittade snävt på den fina frun och sade:

»Hvad var det om?»

Signe rodnade och drog upp sin börs.

(Forts.)

Förnämsta tvättmedel

äro och förblifva dock vid finare tvätt

HYLINS
Ekonomi-Tvål

och vid gröfre tvätt (byk)

HYLINS
Prima Tvätt-Tvål

»MIN NORSKA SYSTEM.»

KÄRA IDUN, har du plats för dessa rader? Vill du lämna ett rum i dina spalter för detta tack åt dig själf från en, som med glädje deltagit i »Kvinnokorrespondensen?»

Jag skref en gång till Idun och bad att få adress till en norsk flicka. Jag fick den. Under 1 1/2 års tid ha vi nu skrivit till hvarandra, ha blifvit goda vänner genom att utbyta tankar med hvarandra och glädja oss åt ett byte, då antingen hon snart reser hit öfver till Sverige, eller jag på en färd gästar hennes hennes hemland.

Här några korta meningar ur hennes bref:

»Det er moro at corespondera slig som vi to gjør, man kan saa trygt lade tankarne faa plads paa papiret... jeg tror det er edlende saa at gjøre 'sjælevenskab', som jo dette er... Jo du, hvor gjerne vilde jeg ikke følge dig op paa 'høga berget' og i aftens stilhed lade øinene og tankerne hvile i naturens skjønhed — og saa herligt du at høre det svenske, delige sproget, ved du jeg er en fanatisk elsker af det svenske sprog. Aa, tak for ableblomstrene og de friske bølger fra hjemmet du skrev om, jeg kunde føle duften af hele vaaren, daa jeg læste det.»

Alla bref från den norska flickan äro så trefligt skrifna, ofta innehålla de skildringar och beskrifningar från hennes eget land, eller från någon af de främmande platser hon har besökt. Mest skrifer hon dock om arbetet på hennes eget verksamhetsfält.

I de stora, höga salarna där smärtan och kvindan bo, där matta blickar söka fånga de inträngande strålarna af sjunkande sommarsol, där den glimmar öfver rader af hvita bäddar, där är det hon arbetar, den norska systemen. Hennes tid är strängt upptagen, få äro stunderna till brefskrifning, och knapp är tiden att läsa bref, som komma.

I ett annat bref skrifer hon: »Jeg har sligt et bekvemt bluseliv paa, som jeg putter brevet indi saa jeg altid kan have det ved handen, naar det gives anledning til at passiere lidt med brevet dit.» —

På ett så gladt, kärleksfullt sätt talar hon om sina sjuka, men det blefve allt för långt att nu återgifva det, då det nu bara är meningen att här denna gång endast framföra ett tack till Idun från den norska flickans svenska vän.

Goda Serena!

Förvisso har mången prästdotter på landet med mig under innerlig tacksamhet läst edra ord angående våra kyrkors prydnade och Idun n:r 29 för detta år.

De väckte ju hopp om hjälp och denna angelägenhet, som ligger oss kvinnor, som älska vår kyrka, så allvarligt om hjärtat.

Här i vår församling ha vi länge funderat på att sy en altarklädsel. Somliga önska, att en kalk och palmkvistar skola sys därpå; somliga: tron, hoppet och kärleken; andra åter: en dufta med en olivekvist i näbbet. Duger något af dessa förslag? Jag har aning om, att det ej går an, men kan ej säga hvarför. Finns det verkligen böcker, som kunna reda upp sådana frågor så gif oss godhetsfullt anvisning på dem! Nog har jag ett par år gått i en elementarskola för flickor, men icke talades där hvarken vid kristendoms-, konsthistoria- eller handarbetslektionerna ett ord om de kyrkliga prydnadsarbetena, så icke allenast folk-skolorna fela härutinnan.

Ödmjukligen
en prästdotter i en ensam bergsbygd.

Ovalin,

Nytt, patenteradt äggkonserveringsmedel.

Föreståndarinnan för Fackskolan för huslig ekonomi i Upsala, fröken Ida Norrby, intygar den 31 januari 1902, att af ägg, som i början af oktober 1901 konserverats med Ovalin, hvitan godt kunnat slås upp till skum samt att äggen för öfrigt i likhet med färska ägg kunde användas såväl till förvaring som stekning och löskokning (förvaringstid 4 månader).

Lektorn vid Ultuna Landbruksinstitutet Hr E. Peterson, intygar, att ägg som konserverats med Ovalin och förvarats 1 år och 3 dagar vid prof visat sig lika med färska ägg såväl till smak, lukt och utseende, samt att efter kokningen intet spår af det använda konserveringsmedlet kunde upptäckas.

Aktiebolaget OVALIN, Upsala. Partiförsäljning genom Henrik Gahnss Aseptin Amykos Aktiebolag, Upsala & Stockholm.

KÖKSALMANACK

Redigerad af

FACKSKOLAN FÖR HUSLIG EKONOMI I UPSALA.

(Föreståndarinnan: fröken Ida Norrby.)

FÖRSLAG TILL MATORDNING FÖR VECKAN 3-9 AUG. 1902.

Söndag: Klar buljong med ostbeignet; kräftor; stekta kycklingar med salader, snöpudding.

Måndag: Falsk hare med färsk potatis; blåbärsoppa.

Tisdag: Kotletter af kokt kött med ärtor; filmjolk.

Onsdag: Vegetariansk blomkålspur; braxen med vin.

Torsdag: Rimmad kalbringa med sockerärter; saftkräm med mjölk.

Fredag: Pannbiff med stekt potatis; äppelsoppa.

Lördag: Kalfbuljong; kabiljopudding med skiradt smör.

RECEPT:

Ostbeignet (f. 6 pers.). 40 gr. smör, 60 gr. mjöl, 1 del. vatten, 40 gr. riven ost, 2 ägg.

Beredning: Smör och mjöl sammanfräses, vattnet tillsättes under flitig rörning, och smeten för koka tills den släpper pannan. Massan får svalna, hvarefter äggen, ett i sänder, blandas i väl jämta osten. Af smeten formas små runda bullar, hvilka kokas ljusbruna i flottyr och uppläggas på gräppapper att afrinna.

Snöpudding (f. 6 pers.). 2 del. tunn grädd, 50 gr. socker, 1 half stång vanilj, 4 äggulor, 4 del. tjock grädd, 40 gr. biscuits.

Beredning: Den tunna grädden, sockret och vaniljen få koka, tills grädden fått vaniljsmak. Äggulorna tillsätts en i sänder under stark vispning, och krämen får sjuda öfver elden, tills den tjocknat då pannan afliftes och vispningen fortsättes tills krämen är fullkomligt kall. Den tjocka grädden vispas därefter till hårdt skum. (Skummet bör vara så hårdt, att man kan taga gräddmassan i en klump, hvarvid noga tillses, att intet tunt får medfölja.) Den kokta k.ämen och grädden röras tillsammans och lägges hvarfals med de sönderstötta biscuiterna i vattensköljd form med tätt lock. Formen nedsättes i sönderkrossad is och 2 lit. greft salt. Isen och saltet bör ligga under, omkring och öfver formen i 6-7 tim. Puddingen uppstjälpes och garneras med biscuits.

Falsk hare (f. 6 pers.). 2 och 1 half hg. befritt oxkött, 1 o. 1 half hg. färskt, magert fläsk, 50 gr. rökt

Göteborgs Kexfabriks Popular Wafers. Ny utsökt Waferskex.

(4)

skinka, 25 gr. smör, 1 ägg, 1 fjärdedels portuz. lök, 1 franskt bröd, 2 kkr. god mjölk, 2 tsk. salt, 1 half tsk. hvitpeppar, 1 ägg till pensling, 3 msk. stötta skorpor, 3 msk. riven ost, 1 msk. smör, 1 half lit. buljong eller vatten.

Beredning: Köttet tvätas med en duk doppad i hett vatten, skäres till lika med späcket i tärningar och drifves 3 gånger genom köttkvarn. Löken skalas, finhackas och brynes i 25 gr. smör samt blandas i färsen. Äggen, det i mjölken uppmjukade franska brödet samt kryddorna inarbetas. Är massan för lös, tillsättes litet stötta skorpor. Färsen formas till en aflång rulle, som tillplattas från sidorna, så att den liknar en harrigg, penslas med ägget och beströs med den rifna osten och de stötta skorpor. Färsen lägges på en smörbestruken långpanna och insättes i ugn att få vacker brun färg. Den spädes därefter med den kokande vatskan och öfveröses hvar tionde minut. Till stekningen åtgår omkr. 3 fjärdedels tim. Såsen afredes, om så önskas, enligt allmänna regler för såser.

Kall kan den med fördel användas på smörgåsbordet.

Vegetariansk blomkålspur

(f. 6 pers.). 1 stort blomkålshufvud, 1 purjolök, 1 fjärdedel selleri, 1 och 1 half lit. vatten, 2 msk. smör, 3 msk. mjöl, 1 half lit. mjölk, salt, socker. Beredning: Den sönderdelade och ansade blomkålen, purjolöken och selleriet kokas i vattnet med litet salt. Då blomkålen är mjuk, passeras soppan. Smör och mjöl sammanfräses, purén och mjölken tillsätts, och soppan får koka omkr. 15 min. Den afsmakas, och 1 tsk. smör tillsättes kallt i soppskålen.

Braxen med vin (f. 6 pers.). 1 o. 3 fjärdedels kg. braxen, 1 hg. smör, 1 kkr. stötta skorpor, 4 del. franskt vin, 1 msk. salt, 2 tsk. socker, 2 äggulor.

Beredning: Fisken fjällas, urtagas, sköljes väl och torkas. Smöret fräses i en fiskkittel utan sil, fisken nedlägges däri, beströs med de stötta skorpor, salt och socker tillsättes, vinet påspädes, och fisken får koka på svag eld. Då fisken är färdig, upplägges den, såsen silas och afredes med äggulorna.

Kabiljopudding (f. 6 pers.). 1 half kg. okokt kabiljo eller 1 half lit. kokt, hackad fisk, 2 kkr. risgryn, 1 half lit. vatten, 1 lit. god mjölk, 2 ägg, 3 msk. smör eller flottyr, 1 half tsk. hvitpeppar, salt, 1-2 tsk. socker.

Till formen: 1 half msk. flottyr, 3 msk. stötta skorpor.

Beredning: Fisken vattenlägges dagen innan den skall användas. Den kokas, får kallna, befrias från alla ben och finhackas. Grynen sköljas, sätts på elden i kallt vatten, och när detta kokar, tillsättes mjölken. Grynen få nästan färdigkoka, smöret eller flottyrn tillsättes, och gröten slås upp att kallna. En form smörjes och beströs med stötta skorpor. I de kalla grynen nedröras kryddorna, den hackade fisken

A. B. FREJA-MAGASINET
Specialaffär för Damartiklar
STOCKHOLM
FÖRSÄLJNINGSLOKALER:
18 HUMLEGÅRDSGATAN 18
29 DROTTNINGGATAN 29
KONTOR och LAGER:
18 HUMLEGÅRDSGATAN 18

samt de uppvisade äggen. Massan hälses därpå i formen, beströs med stötta skorpor och kausas nätt. Puddingen insättes i god ugnsvärme att grädda under 1 Tim. Serveras med skiradt smör.

LÄKARERÅD

ENHVAR af Iduns läsarinnor äger att å denna afdelning erhålla fria läkarråd. Förfrågningar insändas till redaktionen med påskrift: »Till Iduns läkare».

LEDRÖFVADE AINA. Vi hänvisa i så fall till det öfriga innehållet i det citerade svaret.

BEKYMRAD PIANOVÅN. Möjligen båda delarna. Se svar till Z-A i nr 1 och tag dessutom massage.

PLÅGAD UNG FLICKA. Se svar till Fru Aurora i nr 6.

LÄRARINNA. Orsakerna växla mycket (sockersjuka, underlivslidanden, nervositet o. s. v.) och behandlingen, som skall gå ut på att undanröja orsaken, blir således olika i olika fall.

FADER. Kan inträffa, men behöfver ej nödvändigt göra det.

TVÅ OROLIGA SYSTRAR. Symptomen kunna växla mycket och vara de samma som vid vissa andra sjukdomar, men saken är afgjord på några sekunder genom att låta undersöka urinen.

BESVÄRAD. Använd Röntgenbestrålning (d:r Stenbäck, d:r Sjögren).

MARGIT. För vår del äro vi öfvertygade om, att detta medel ej hjäl-

Begär mönster af våra nyheter i svart, hvitt och kulört från 90 öre till 13 kronor pr meter.

Specialitet: Sidentyger för sällskaps-, brud-, bal- och promenadtoaletter och till blusar, foder etc.

Vi sälja i Sverige direkt till privata och sända de utvalda sidentygerna tullfritt och franko till bostaden.

Schweizer & Co, Luzern (Schweiz)

— Siden-Export. —

Köp Schweizer-Siden!

Fröjd åt de unga landet rundt

Kamraten

kan hvarje ungdomens vän bereda genom att för den ringa summan af 3 kr. för år 1902 prenumerera på »Kamraten, illustrerad tidning för Sveriges ungdom», som utkommer med sin 10:de årgång under redaktion af Frithiof Hellberg och Johan Nordling och under medverkan af flere bland vårt lands högst uppskattade ungdomsförfattare och tecknare. Med sitt omsorgsfullt valda och omväxlande innehåll är Kamraten lika väl ägnad för flickor som för gossar, hvilka i dess uppfostrande och lärrika uppsatser, i dess underhållande berättelser och skildringar från alla historiens, vetenskapsens och fantasins områden, i dess rikhaltiga afdelningar för idrott, slöjd och

lekar, i dess talrika intressanta pristäfningar af skilda slag finna outtömliga källor af ädel underhållning och roande förströelse. Bland de många nyheterna i Kamratens innehåll för innevarande år kan nämnas en genom hela årgången fortlöpare följteong: »Dödshälans hemlighet», hvilken ovanligt spännande och intressanta äventyrsberättelse med sina talrika illustrationer i bokhandelsvärde ensam motsvarar hela prenumerationspriset. Genom sin varmt fosterländska och verkligt ungdomsfriska anda har Kamraten i lika hög grad förvärfvat målsmännens som ungdomens sympatier och därigenom för hvarje år allt mera befäst sin rangställning som

vårt lands erkänt bästa ungdomstidning.

Tennis-Kostym

— 10 kr. —

rock, byxor och väst af hvit bomullsflanell med blå ränder.

Vid beställning torde bröstvidd, magvidd och grenlängd uppgifvas.

Begär priskurant.

Nordiska Kompaniet
STOCKHOLM.

Allm. Telefon 12 75. Rikstelefon 4 06.

Kallskålsvin,

utmärkt godt, å 60 öre pr butelj hos
L. Gummesson & Komp.
16 Stora Nygatan 16,
Stockholm.

GOSS-KOSTYMER

bäst och billigast från
AXEL JOHANSSON,
Regeringsgat. 65 Stockholm.
Begär illustr. priskurant.

Toiletpapper,

af bästa kvalitet, sändes mot efterkräf i paket å 2 eller 5 kr. fraktfritt pr järnväg från
Bäckhammars Nya Aktiebolag,
adr. Värml. Björneborg.

Stockholms Dagblad

Morgon- och Aftontidning.
Observera Stockholms Dagblads rikhaltiga, lättlästa, illustrerade
Söndagsnummer.

ELEGANTA VISITKORT

å
IDUNS KUNGL. HOFBOKTRYCKERI
12 Stora Vattugatan 12
STOCKHOLM.

Några lärarinneelever
antagas till instundande arbetsår i Kindergarten, Kommandörsgatan 25, Stockholm. Ansökningar, åtföljda af skol- och läkarbeleg insändas innan 1:sta sept.

FRÅGOR

ENHVAR af Iduns läsarinna öger att å denna afdelning framställa förfrågningar rörande husliga eller andra angelägenheter till besvarande af läsekreten. Äro frågorna af den art, att de rätteligen höra hemma i annonsafdelningen, intagas de dock icke.

N:r 373. Skulle någon vilja säga mig namnen på några vackra, ej allt för svåra, pianostycken, helst salongsnummer?

Göken.

N:r 374. Huru aflägsnas ohyra från stora lagernyrtnar?

Lagermyrten.

N:r 375. Då man bakar småbröd, förekommer som jästämne än hjorthornsalt, än bicarbonat, än s. k. bakpulver. Kan någon säga mig hur dessa förhålla sig sines emellan, om man t. ex. bör ha en tesked hjorthornsalt, hur mycket jästpulver motsvaras där-af? Hur mycket bicarbonat? Är det någon skillnad mellan deras verkningar?

G. O.

N:r 376. Skulle någon vilja gifva mig ett säkert medel mot nyligen ådragen frost i näsan? Smultron skall visst vara bra mot frost, men jag vet ej behandlingsättet. Citron har jag använt, dock utan resultat.

Småländska.

N:r 377. Finns man alla Sveriges slott på brefkort? Hvarifrån få dem?

Yssa Hej.

N:r 378. Har genomgått en kurs i kvinnlig slöjd- och hushållsskola, hvar-est jag äfven fått undervisning i konstväfnad. Undrar nu om jag på de betygen kan få plats som väfverska i något väfveri? Kan det ur ekonomisk synpunkt anses fördelaktigt att välja det yrket för framtiden? Har någon sig bekant, om den slags väfnaden idkas i Amerika och adressen till något väfveri därstädes?

20-årig skånska.

N:r 379. Hur syltas stora hvita gurkor?

Signe B.

N:r 380. Hur inläggs gröna arter, så att de ej surna?

Signe B.

SVAR

ENHVAR af Iduns läsarinna uppmanas lifligt att till inbördes nytta i mån af förmåga besvara insända frågor. Svaren insändas till redaktionen, och angives all tid tydligt nummer å den fråga de gälla. Åt de tre af våra läsarinna, som under årets lopp tillfylltörande besvarat det största antal frågor, komma vi som en uppmaning att vid dess slut utdela tre pris, hvardera bestående af 25 kronor. Förden skall bör en hvor, som insänder svar, alltid underteckna med samma signatur.

N:r 270. Man kan bortaga dem genom påläggning af bränd alun.

Welleda.

N:r 271. Professor G. Unman i Stockholm (11 Biblioteksgatan), meddelar till moderat pris längre eller kortare kurser i massage.

Welleda.

N:r 272. Varnas för mindre landbruk. På hönskötsel och en välbe- lägen fruktträdgård med härdiga och helst sena fruktsorter jämte trädskola, i närheten af järnvägsstation, blir för- lusten mindre och nerverna bättre. Börja smått och öka sedan, om affärerna gå bra, men var beredd på att kunna förlora halva det nedlagda kapitalet.

Nalle.

— Utan tvifvel är sådant nyttigt för en ung flicka med förstörda nerver. Hvilket af de nämnda yrkena som väl- jes kan vara likgiltigt, de äro lika goda, sedda från den nämnda synpunkten.

Welleda.

N:r 274. Då väfven är 1 alm bred, väger alnen ungefär 4 hektogram. Af 1 kg. trasar får man alltså 2 o. 1 half alnar mattor.

Welleda.

N:r 276. Att erhålla en förmånlig plats torde vara svårt nog, emedan alltför många hafva slagit sig på yrket i fråga. Det är därför numera föga lönande.

Welleda.

N:r 277. Såsom varande fågelvän, lämnar jag härmed kort beskrifning på fågelhållar eller stunkar. För star- ren göras hållarne 30 cm. höga och 15 cm. i fyrkant invändigt; de förses med en väl fästad botten, hvarti några små hål borras, samt med ett sluttande tak. Flyghålet, 60 cm. bredt och 40 mm. högt, anbringas högt upptill, och bör öck pinnar inborras 5 cm. nedanför flyg- hålet, något åt sidan, och genomgå hela hållken, men bör pinnen ej skjuta ut öfver hållkens yttersida. För smäre- fåglar göras hållarne något mindre (un-gefär 12 cm. i fyrkant) och förses med flyghål af cirka 40 mm. bredd och 26 mm. höjd. — Om så ske kan, bör hållken uppsättas så, att flyghålet vet- ter mot sydost.

Welleda.

DÅ SOLEN GÅR UPP.

FORTS. O. SLUT FRÅN FÖREG. N.R.

»Älskar du mig?» stod där.

Liss blef blek, och det svindlade för hennes hufvud. Men Halvor föll på knä framför henne, tog hennes hopknäppta händer i sina samt såg på henne med sina stora, talande ögon.

»Ja, Halvor, jag älskar dig.» sade hon stilla.

Då tryckte han hårdt hennes händer, reste sig åter samt tog sin bok och skref:

»Liss får inte älska mig. Jag är krympling till lif och själ och vill aldrig binda dig vid mig. Tro inte, att jag ändrar mig, jag är stark och van att försaka. Och så har jag mor, som hjälper mig. Liss måste glömma mig.

No 4711
Familje-Tvål
billig — varaktig.
Försäljes i 1/2-kilo-paket å kr. 1: 25, innehållande 5 stora eller 8 mindre tvålar i olika färger och lukter.

hon skall gå långt, långt bort från mig. Jag ber, tigger henne att gå, medan än är tid.»

Han stod och såg på henne, medan hon läste. Då hon slutat, sade hon beundrande:

»Åh, Hal, nog håller du också af mig? Jag ser det ju i dina ögon. Hvar- för vill du då jaga bort mig?»

Då tog han åter boken och skref i flygande hast:

»Förstår du då inte, att det är allt för gräsligt att skriva sådant, som man vill tala. O, Liss, jag vill kunna säga allt, men jag kan ej. Aldrig har jag känt min olycka djupare än nu, då min själ är fylld med den skön- het och poesi, som din kärlek födt däri. O, Liss, all sommarens däjlighet gifve jag gärna mitt lif, mitt blod för att en enda gång få säga dig så, som som jag känner det: »Jag älskar dig och ingen, ingen annan.»

Halvor led bittert, hans ögon hade mörknat, och stora svettdroppar stodo honom i pannan.

Liss såg och kände, att han älskade henne, och det kom ett stort lugn öfver henne. Hon tog hans hand mel- lan sina, såg upp i hans mörka, upp- rörda ansikte och sade:

GENOM SVERIGE I ALLA RIKTNINGAR sändas nu Vy- och illustrerade Brefkort. Insänd 60 öre, erhålles en prof- sändning af 20 olika kort, äfvensom profver å Visitkort m. m. **John Fröberg, Finspong.**

per för mer än en kortare tid — lik- som alla andra dylika.

M. L. Om dessa eftersmärter fortlara länge, så blir det nödvändigt för eder att taga elektrisk behandling med s. k. konstant ström. Till dess kan ni som lindrande använda något salicyl- syrepreparat, t. ex. aspirin (1—3 gr. om dagen, i värsta fall med tillsats af morfin, codein el. dylikt, i så fall naturligtvis på läkares recept. — Värme skadar ej.

DAGNY. De innehålla visserligen järn och äro således lämpliga, men äro oskä- ligt dyra, som alla dylika annonserade reklammedel. Jämför svaret till Götha i n:r 14.

W. X. JULI 1902. Jo, i de allra flesta fall kan detta ågöas genom un- dersökning.

EN TACKSAM MOR. Omöjligt att yt- tra sig om utan tillfälle till noggranna observationer.

FRU ESTER. »Njurlidande» kan va- ra af så många olika slag och ha så olika orsaker, att det är omöjligt att besvara edra frågor, ty något »univer- salmedel» finnes helt säkert ej, utan behandlingen är olika i olika fall. I alla händelser torde ni dock kunna väl- ja Ronneby som lämplig kurort för eder.

MYCKET LEDSEN. I de flesta fall är orsaken att söka hos tänderna (vin- sten, cadierade tänder, o. s. v.), hvar- för ni bör vända er till tandläkare.

D:r —d.

Tandläkare
John V. Lindh-Hygrell,
17 Karlavägen 17.
Praktiserar under sommarmånaderna vid Furusund. Allm. Tel.

Tandläkare Sjöquist
6 Sturegatan 6. Riks 4591. Allm. 5463.
Rådfrågning 2—3.

Tandläkare G. W. Widfond,
Drottninggatan 74.
Artific. tänder från 2 kr. st., plombering m. m. Rikstel. 2754. Brunkeb. 2190

Min nästa (ett-åriga)
kurs för damer i massage och sjukgymnastik
börjar 1 okt. (N:r 29 Regeringsgatan). När- mare genom prospekt.
Adress från 1 sept. till 30 april: Stock- holm, Saltsjöbaden. Från 1 maj till 31 augusti: Carlsbad, Böhmen.
D:r Emil Kleen.

Doktor J. Arvedsons Kurs
i Sjukgymnastik, Massage och Pedagogisk gymnastik.
medför enligt kongl. maj:ts medgifvande samma kompetens och rättigheter, som en kurs vid Gymnastiska Central-Institutet.
Kursen 2-årig, börjar den 15 sept.
Prospekt på begäran genom D:r J. Ar- vedson, adr. Strömsborg, Stockholm.

Hosta,
hals- och bröstkatarrer

öfvergå vid bristande vård och användande af överksamma medel icke sällan till svå- rare kroniska sjukdomar. Ett godt behan- dlingsmedel till förekommande häraf är fil. d:r P. Håkansson's Salubrin, om det använ- des enligt beskrifning till värmande om- slag, gurgling och inandning; fördelaktigast och bäst är att för inandningen använda Salubrinandningsapparat.

Allmänheten varnas mot efterrapningar af fabrikkatet.
Salubrin tillhandahålles i parfym-, spe- cieri- och färgaffärer. Partilager hos Geijer & C:o, Stockholm.

Satin Liberty kr. 1: 10
— tryckt — till kr. 4: 80 pr meter, porto- och tullfritt tillsänd; profver omgående, likaså af svart, hvitt och kulört »Henneberg-Siden» från 85 öre till kr. 20: 85 pr mtr.
G. Henneberg, Siden-fabrikant (k. o. k. hofl.), Zürich.

Fackskolan för huslig ekonomi
i Upsala.

Husmoderskurs (2 term.) i matlagning, sömnad, hälso- och sjukvård; börjar 1 sept., anmälan före 1 aug.
Specialkurser (1 term.) i finare matlagning, klädsömnad och barnavård; börjar 1 sept., anmälan före 1 aug.
Nya lärarinnakurser börja i jan. 1903; ansökan före 1 nov.
Inspektör: Professorn m. m. **O. Hammarsten.**
Föreståndarinnan: **Ida Norrby.**
Program och redogörelse på begäran gratis och franko.

Halsbergs Elementarskola.
Två eller tre helsepensionärer (flickor) mottagas till instundande hösttermin. Pris 500 kronor pr läsår. Referenser: Fru Julia Mannerfelt, Säbylund och Doktor Maria IDA EKUND, Skolans föreståndarinnan, Folkesson, Stockholm.
Adr. till 10 aug. Mösseberg, Falköping—Ranten

MOT FETTSJUKA
MARIENBADER
REDUKTIONSPILLER
af **D: SCHINDLER BARNAY**
Läkperi råd, olovligt
vid Kronprins Rudolf stiftelsen
Beständsdolar

ERHÅLLES I ALLA APOTEN

STUDENTER. Äfven kvinnliga, som önska inträde på apotekarebanan, erhålla anvisningar till elevplatser, om de hän- vända sig till Farmaceutiska föreningens platsbyrå, Stockholm.

BILLIGAST I SVERIGE.
Vy- och genrekort från 2 kr. pr 100 st. Prof-sändningar om 25 st. utsökt fina vy- och genrekort samt mina pris- kuranter med omkring 800 ill., erhålles mot insändande af 60 öre i sparmärken. Passa tillfället.
O. W. WALLSTRÖM, Lucksta.

1 krona.
Potatis-kokapparat, patenterad, oumbärlig, användes till alla grönsaker, passar till kokkärl som finnas hemma. Säl- jas hos de flesta järnhandlare, bosättnings- magasin och viktualiehandlare samt i parti och minut i **Oscar A. Rosengrens Järn- handel, St. Nygatan 23, Sthlm.**

Läs och märk!
Af alla ekmöbler fås de bästa från **Ekmöbelfabriken i Nyköping.** Begär priskurant.

Sundsvalls
Enskilda Bank
2 A Kungsträdgårdsgatan 2 A.
Sparkasseränta 4 proc.

Lektyr.

Ett antal äldre årgångar realiseras till be- tydligt nedsatta priser och erbjuda för dem som fröt ej äga desamma, en billig, om växlande och lärrik lektyr. Mot insän- dande af nedannämnda belopp till **Expedi- tionen af Idun, Stockholm,** erhålles in- om Sverige portofritt:

Idun 1892	2: 25
Idun 1893 (n:r 1 felas)	2: 25
Idun 1895 (julnumret oberäknadt)	2: 50
Idun 1896 (d:o d:o)	2: 50
Idun 1897 (d:o d:o)	3: —
Idun 1898 (med julnumret)	3: —
Idun 1899 (n:r 92 och julnumret slut)	3: —
Idun 1901 (med julnumret)	4: 50
Iduns julnummer 1894	0: 20
Iduns julnummer 1898	0: 50
Barngarderoben 1901 (12 n:r)	1: 75
Kamraten 1894 (n:r 19 felas)	1: 25
Kamraten 1897 (= 18)	1: 25
Kamraten 1901	2: —

Exp. af Idun

Prenumerera på
Iduns Modetidning

Ett stort porträtt i rummet!
är den vackraste familjepåminnelse.
Vi leverera dylika med träffande likhet af hvarje fotografi i oförstörbart platin fotografi, format 48/60, till 15 M. (hittills 50 M.) utan ram. Betalbara först efter mottagandet.
PAPIRIA, Berlin, Schillstrasse 3.

Till ärade allmänheten!
Härmed få meddela att vi i slutet af juli och början af augusti till våra rese- och platsagenter utsända vår nya välsorterade höst- och vinterkollektion, som innehåller kläden, manufakturerna, tricotravar m. m., **allt endast nyheter för säson- gen,** hvarför vi bedja ärade allmänheten först genomse vårt storartade sortiment och de billiga priserna innan några uppköp göres.
Obs! Ett mindre antal drif- tiga agenter antagas.
Högaktningfullt
H. ASCH & C:o.
Engrosaffär, Stockholm.

Frostjärillim
(Brumata)
jämte därtill hörande papper- gördel.
Att skydda fruktträd från mask.
I burkar om kg. 1 3 5.
Kr. 1: 50 4 6: 50.
Beordra nu
Sellberg & C:o Fröhandel,
Stockholm.
Priskurant på Blomsterlökar sändes franko.

För möblering
af matsalar, herrum, salonger, soffrum, re- stauranter, kontor, villor etc., torde illustr. prisk. begäras från
OSCAR EDV. EKELUNDS
Snickerifabriks-Aktiebolag,
Adr. Wirserum.
40 år sedan affären grundades. Solidt och prydligt arbete, snabb expedition och mode- rata priser. Specialitet: Ekmöbler.
Försäljningsaffärer:
Stockholm: Birgerjarlsgratan 22.
Göteborg: Grönsakstorget 2.
Prenumerera på
BARNGARDEROBEN

Örebro
Ett-öres Opera Rån
rekommenderas.
(7)

»Hal, det är så ljuvligt lockande, att du vife älska mig och ingen, ingen annan. Men det vore inte rätt. Du skall säga, att du älskar mig och alla, alla andra. Jag vill försöka att lära dig älska lifvet och människorna — också de unga. Och jag vill inte gå bort ifrån dig. Fast jag är liten och ringa, behöfver du mig, Halvor, om du än ej tror det — och jag kan inte lefva utan hos dig.»

»Men jag kan inte lefva och se dig förtvina vid min sida. Jag är inte så grym att vilja beröfva den lilla vilda fågeln friheten och spärra in henne i bur. Tystnaden i min närhet skulle kväfva dig. Kära Liss, gå sjäfvilligt! Det är så svårt att vara stark. Tro inte, att jag alltid blefve god emot dig, ty det finns ingen i världen, som jag så gärna ville tala till som just dig. Det pinar mig gräsligt att vara stum, och jag hatar att skriva till dig. — Min vilda fågel skall flyga ut i världen på fria vingar, men låt mig först tacka henne, att hon kom och sjöng för mig och gaf mig sin unga kärlek.»

Då Liss läst dessa ord, såg hon upp. Där stod Halvor med armarne

utbredda mot henne. Hon smög sig intill honom, och han kysste henne ömt en gång. Han släppte henne sedan, men Liss ville ej gå, utan lade båda armarne kring Halvors hals, sågande:

»Hvad min älskade är blind! Det är för min lyckas skull, du jagar mig från dig, och endast utan dig är jag verkligt olycklig. Men du skall få pröfva mig. Sänd mig bort bland andra unga och glada! Kan jag då glömma dig, du käre, tyste, så förtjänar jag att skiljas från dig för alltid, men blir du som nu i mitt hjärta, så vill jag ha rätt att lefva lifvet där min kärlek bor. Jag vet, att ingen tror på mig, för att jag är så ung och ombytlig, men pröfva mig, och du skall få se, att jag kan älska trofast!»

Hon böjde hufvudet bakåt, lade sin mjuka hand mot hans kind och fortsatte halft trotsigt, men med tårar i ögonen:

»Att jag skall tigga om att få bli din, är det inte förfärligt? Begriper du inte, elake, käre kusin Hal, att det är motbjudande för min kvinnliga stolthet?»

Nu log hon tvärs igenom tårarne. Halvor måste skriva igen:

»Men om du tröttnade?»

»Det gör jag aldrig, förrän du upphört att bry dig om mig,» svarade hon käckt.

»Lilla härliga Liss, solstråle, yrväder, vilda fågel! Jag ser ej klart, hvad som i denna sak är rätt eller orätt, men jag trodde, att det för mig svåraste, mest påkostande skulle vara det rätta. Kanske dock att jag har fel. Men jag går in på det där profvet, fast den tiden blir mig olidlig, när jag vet dig omgifven af andra, som äro så olika din bundne gosse.

Albin Lenhardtssons
Stomatol.
Den bästa för
tändernas, munnens o. hudens vård.
H. Majjt Konungens
Hofleverantör.

Men tänk inte på mig af medlidande, fri, fullt fri skall din kärlek vara! Och kommer du sedan tillbaka, ah, Liss...»

De togo plats i soffan. Liss satt tyst, fördjupad i sina egna funderingar med ett litet snusfornuftigt, stillsamt uttryck i sina rörliga drag, hvilket mycket roade Halvor att se.

Slutligen sade hon på sitt vanliga tvärsäkra vis:

»Du Hal, jag har fått en ingivelse. Jag tror, att vi kunna lära oss att tala med hvarandra utan att använda läppar, struphufvud och hela härligheten utan helt enkelt på telepatisk väg — genom tankeöfverföring.»

»Helt enkelt på telepatisk väg!» sade Halvors ögon, och hans mun log ett mycket tviflande leende.

Men Liss lät sig inte förbluffa.

»Det finns ju i världen så många tankeläsare, som resa omkring och visa sin konst för pengar. De hafva den där gåfvan, men behöfva den inte. Tror du då inte, att två, som älska hvarandra och behöfva den förmågan, kunna få den? Vi äga den kanske redan. Du är mig så ofantligt öfverlägsen, så stark till viljan och har så ovanliga själsförmögenheter, och jag är så mot-

taglig för intryck, så känslig. Jaha, håll nu om min handled och tänk med en liten skalkaktigt glimt i ögat, skarpt på något, så förstår jag det strax!» Halvor såg vemodig ut. Han tog dock hennes hand och såg på henne med sina svartblå, outgrundliga ögon samt tänkte —:

Liss ryckte häftigt till, rodnade och hviskade:

»Du sade: Jag älskar dig.»

»Du gissade det,» skref Halvor i sin som låg på bordet framför dem.

»Säg då något annat, som jag inte kan gissa!» uppmanade Liss.

Åter sänktes mennens djupa blick i hennes.

»Gud skydde min vilda fågel på alla hennes färder.»

Långsamt upprepade Liss dessa ord, hvilka hon liksom med en inre hörsel förnummit.

Halvor bleknade af sinnesrörelse — det var hans egna ord, som hon återgafvit.

De försökte flera gånger med samma resultat. Sedan frågade han tyst, och hon svarade högt. Halvor kunde dock knappast tro, att det var sant, men för Liss var det den naturligaste sak i världen — detta nya sätt att samtala.

»Är du inte trött?» frågade han.

»Inte det minsta, det anstränger mig inte. Jag sitter bara helt stilla och väntar på dina ord. Blir du trött af att koncentrera dina tankar?»

»Nej, jag känner ingen ansträngning. Jag försöker blott att inte låta en mängd intryck storma fram på en gång, utan kläder en bestämd tanke i ord. Liss, hvad är det för en härlig gåfva du fått, och hvem är du, att du kan förmå mina stumma tankar?»

Fallande räntor
beröra ej
Liffräntetagare.
De hafva en fast inkomst för lifstiden.
LIFFÖRSÄKRINGSBOLAGET
MUTUAL LIFE
lämnar **högsta möjliga lifränta** på inbetaldt kapital, ända till 21 % och erbjuder **största möjliga soliditet** genom sina fonder på
1,316 millioner kronor.
Öfver 6%, millioner utbetalas årligen till 6,285 liffräntetagare.
Tariffer tillhandahållas och upplysningar lämnas beredvilligast å bolagets kontor, Strömsborg, Stockholm.

Liss tog hans hufvud mellan sina båda händer, såg honom djupt i själen och sade allvarligt:

»Förstår du nu, att jag är skapad för dig, och att det är just därför, som jag kommit i din väg? Behöfs det ett prof, så vill jag gärna genomgå det, tror du som jag, att jag är skapad just för dig, och att jag kan göra ditt lif rikare och ljusare, så låt mig stanna hos dig med ens!»

»Lilla Liss, min bästa, min enda!» sade Halvor. Därpå tog han sin bok och skref:

»Stanna, vildfågel! Blif min! Jag tror som du, att vi äro skapade för hvarandra. Utan klenro och fruktan att mista vill jag taga min lycka ur dina barnahänder. Jag skall kunna meddela dig alla mina tankar. Ah, en sådan lättnad! Vi skola inte för ofta tala på det nya sättet, men det är så tryggt att veta sig hafva detta att tillgå, när det inte går att skriva. Aldrig mera behöfver jag kunna mig uteständig och frysende ensam. Solstrålen Liss skall göra mitt hem varmt och leende. Dela mitt arbete, var min fröjd och lisa, var min glada sängfågel, min lilla modiga ängel, som tappert står vid min

LEDIGA PLATSER.

Barnfröken.
Anspråkslös, bildad, musikalisk flicka, sökes till barn i 6 å 10 års ålder, för att hjälpa dem med läxläsning, undervisa i piano samt deltaga i handarbete o. d. Platsen ledig 1:sta sept. Rekommendationer m. m. insändas snarast till Fru Anna Frummerin, Engelholm.

Vid Lysekils Samskola
finnes för instundande läsår plats för lärarinna med undervisningskyldighet inom kl. III—V i modersmålet, tyska och geografi. Lön 875 kr. Ansökningar torde ofördröjligen insändas under adress Samskolan, Lysekil.

Guvernant.
En icke för ung lärarinna, hälst examinerad, van vid att undervisa i allmänna skolämnen, språk och musik, sökes till tre flickor om 9—13 år. Afskrift af betyg, löneanspråk, upplysning om familjeförhållanden samt fotografi sändes till Dagbl. Ystads-Postens kontor, märkt »Guvernant», inom loppet af 10 dagar.

HUSHÄLLERSKA.
I disponentfamilj i Nedre Norrland finnes till instundande flyttning plats ledig för hushållerska, kunnig i finare och enklare matlagning, slakt, bakning och inläggningar. Den sökande bör vara frisk och ordentlig samt hafva ett godt och jämnt lynne. Lön 300 kr. Svar hälst med fotografi och betygsafskriffter, torde sändas märkt »Hushållerska» under adress S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm.

Lärarinna,
van att undervisa i Svenska ämnen, språk, musik och handarbeten, får plats i början af September för att undervisa tvenne 10 å 12 års flickor i elementarskolans 4 och 5 årskurser. Svar till »I och A», Frinraryd p. r.

Värdinna
Troende, musikalisk fl. önskas att ensam förestå lärarehem på landet. Svar med uppg. å åld., lön, ref. och fotogr. sändes till »T. V.» Iduns exp. före d. 14 aug.

Hushållerska,
kunnig i finare och enklare matlagning, slakt, bak m. m. får plats inst. 24 okt. på egendom invid Varberg. Vana vid sömnad önskvärd. Cirka 10 personers hushåll. Svar med betyg, fotografi och uppgift på lönepretentioner sändes till Fru Elin Gullander, Göingegården pr Varberg.

Husmansell eller hushållerska, anspråkslös, frisk, ordentlig, godt humör, arbetsam, rask, villig, pligtrogen, kunnig i finare och enklare matlagning, bakning och uti allt hvad till ett stadshushålls skötande hör, äfvensom i sömnad, om möjligt i glansstrykning och väfnad, önskas den 24 nästsk. oktober i mindre Hjäradshöfdingsfamilj. De gröfre göromålen verkställas af en därtill anställd jungfru. Fotografi, betygsafskriffter, referenser jemte uppgift å löneanspråk emotes. Alder omkring 30 år. Svar: A. B. Hernösand.

En hurtig, enkel bättre flicka
som genomgått småskollärarinneseminarium samt är något kunnig i musik och handarbete önskas till hösten i familj på landet att undervisa en mindre flicka. Sökanden bör äfven vara villig att deltaga i hemmet förefallande göromål. Svar med uppgift om ålder och löneanspråk åtföljdt af fotografi torde sändas under adress: »Familjemedlem», Heberg.

Barnfröken.
Anspråkslös, gladlynt — icke nervös — flicka af god familj, villig att jämte barnjungfrun sköta 3 barn (på 8 och 2 år samt 4 månader) äfvensom gå frun till handa och hålla denna sällskap erhåller anställning i residensstad i Finland från medio af augusti. Musikalisk och hushållsuvan äger företräde. Svar med rekom., fotografi och uppgift om anspråk sändes till »Häradshöfding, Kneippbaden, Badhotellet 22».

Lärarinna,
van att undervisa i Svenska ämnen, språk, musik och handarbeten, får plats i början af September för att undervisa tvenne 10 å 12 års flickor i elementarskolans 4 och 5 årskurser. Svar till »I och A», Frinraryd p. r.

Lärrarinna!
En enkel, anspråkslös lärrarinna med godt, allvarligt sätt, och vana att undervisa i vanliga småskole- och folkskoleämnen, handarbeten och musik, erhåller god plats den 1:ste nästkommande september. Svar med betyg från föregående platser, insändas till »L.» Iduns exp.

HUSMODER.
Ett bildadt fruntimmer, med ordningssinne och verksamhetslust samt vana vid handhavande af hushållsangelägenheter, kommer att anställas såsom husmoder i Aldershemmet i Göteborg. Platsen tillsättes från början på förordnande, men en ömsesidig uppsägningstid af tre månader kan sedermera bestämmas. Lönen är 600 kronor kontant, fritt vivre enligt för hemmet gällande matordning samt bostad af tvenne rum. Närmare upplysningar meddelas och skriftliga ansökningar mottagas till den 20 augusti d. å. af styrelsens ordförande, herr A. E. Seaton, Göteborg.

Platssökande.
En flicka, som är van vid att laga och lappa, söker arbete i familjer, äfven på landet. Svar till »Laga och lappa», Iduns exp.

Engelska.
För utrikes resa önskar äldre man lära Engelska, den som praktiskt kan undervisa erhåller genast plats. Svar till »Engelska» Iduns exp. Stockholm, f. v. b.

Ung, bättre flicka, barnkär och ordentlig, får plats hos familj i mindre stad att hjälpa till med förekommande göromål samt sköta en i år gammal flicka. Svar med lönepretentioner jämte fotografi insändes till »Prenumerant», p. r. Wimmerby.

Kv. gymnast, plats i familj på landet. Svar »Van gymnast», Iduns exp.

Som husmoders hjälpredda önskar 19-årig flicka af god fam. plats nu genast. Kunnig i hushållsgöromål, väfn., handarb. m. m. Vill anses såsom familjemedlem. Lön önskas. Svar till Stina Malm, adress Öhn, Stockholm. Medf. ångb. Ekholmen.

Som husmors hjälpredda el. att ensam förestå hushåll, söker bildad, i matl., bak, sömnad m. m. kunnig flicka plats. Svar »Gladlynt», Iduns exp.

Lärrarinna, energisk och undervisningsvan i alla svenska ämnen, språk, musik, handarbeten, söker plats. Svar »Goda framsteg», Iduns exp. f. v. b.

Värdinneplats
sökes af en bildad och hushållsmedlärers dam af god familj, uti en aktad anklings eller ungarlös hem. Utmärkta referenser finnas. Svar adr. till »I. V. F.», Landskrona p. r.

Värdinneplats
UNG flicka, som innevarande är aflagt mögenhetsexamen med medelbetyget »Med beröm godkänd», önskar plats för att undervisa i svenska skolämnen eller språk i flick- eller samskolas lägre klasser. Goda referenser finnas. Svar motes tacksam under adress »Latinlinien B», p. r. Hernösand.

Värdinneplats
önskas i aktadt hem af 30-årig bildad dam. Goda ref. Svar till »Musik», Vimmerby p. r.

HUSFÖRESTÄNDARINNA, medelåld. enk. af god familj, med finfina rek., önskar plats. Vidr. till »Full kompetens», Iduns exp.

En ung bildad dam, särskildt barnkär, önskar till hösten plats på landet, för att i moders ställe leda och handhafva föräldra- eller moderlösa barn, samt om så önskas, äfven förestå mindre hushåll. Utm. ref. Svar till »30», Iduns exp., Sthlm.

UNG flicka, som genomgått praktisk skola, önskar till hösten plats i familj. Är villig att deltaga i ett hushåll samt handarbeten. På lön fastes ej afseende, blott vänligt bemötande. Svar till »Villig», Iduns exp., Sthlm.

Tjänstemannadotter, 21 år, önskar plats som biträde i vänligt godt hem. Sök. intresserad af hushållsbestyr, äfven kunnig i bokföring, stenografi och maskinskrifning. Vill anses som familjemedlem. Resan bekostar sök. Svar till »Villig och pålitlig 1902», Iduns exp.

UNG flicka, som genomgått läroverk, samt är kunnig i klädsömnad, önskar plats nu eller till hösten i bättre hem, för att deltaga i hushållsgöromål. Sökanden är äfven villig att öfvervaka barns läxläsning. Svar väntas med tacksamhet under adress »Anspråkslös», Halmstad p. r.

(Utdrag)

UNDERTECKNAD har sedan maj 1901 i praktiken använt 3 från Henrikssons Tekniska Fabrik i Örebro utgångna dietetiska preparater, benämnda Dynamol, Stefanos samt Kraft- och Närtsaltchoklad. Det förra, Dynamol, afsedt för barn under 9 månader, visade sig särdeles välgörande vid ordningar i matsmältningsverktögen. Såväl vid förstoppning, så vanlig hos barn, som af en eller annan anledning icke är i tillfälle att få den naturliga födan, modersmjölken, som äfven vid de, mest sommartid uppräddade diareerna, visade sig Dynamol fort återställa tarmens normala verksamhet och gifva vackra, jämna och lagom ofta återkommande afföringar. Skellefteå den 10 januari 1902. H. Wihl Sjögren, Praktiserande läkare. Fortsättning följer i nästa n:r. Dynamol till salu å alla apotek.

sidan och hjälper mig att lefva lifvet så, som det bör lefvas, hjälper mig i striden mot det mörka och dolda inom och utom mig, och jag vill....» Pennan föll ur hans hand. Hans hals omslöts af ett par mjuka armar, och Liss, som med tårade ögon läst, hvad han skrifvit, tog plats i hans knä. Halvor lade armarna omkring hennes unga gestalt, lutade sitt ansikte mot hennes bröst lycklig, lycklig, lycklig. Solen lyste äfven öfver honom.

TIDSFÖRDRIF

CHARAD.

Vårt tredje fjärde, just så hette dagen, Och fick ej obemärkt gå folk förbi, Då kunde man sig känna grymt bedragen Och kanske »stött i kanten» också bli. För öfrigt var det nöjsamt att få råka Af vänner några goda och få språka.

Så tänkte moster, och utur portföljen Hon tog värt andra — ett och två och tre — Och slog sig ned vid bordet fätöljen, Och bad, i skrift, att vännerna få se Uppå en första. Fylld den skulle lifva Med något, som dem alla skulle lifva.

Se'n skänkte hon en tanke åt värt hela, Som blänkande på bordet skulle stå, Och där en roll — en ganska viktig — spela, Det kan ju hvarje kvinna godt förstå; Och för att kunna fin den presentera, Så började hon genast att — polera. SIBYLLA.

AKROSTIKON.

Nos
Stöna
Mutad
Galet
Barbarer
Teorem
Tafla
Varna
Lian
Starar
Anses
Vinda.

Vidstående ords bokstäver omkastas, så att lika många nya ord bildas, och äro dessa rätt funna, gifva deras begynnelsebokstäver namnet på ett landskap i Sverige. MANASSE.

ORDFÖRÄNDRINGSGÅTA.

Drefdinna = mansnamn,
Ruta Serrea = iständsätta,
Lisa Medi = målsträfvande,
Tatir sall = fågel,
Ha ni mor = samstämmighet,
Nora Tid = svårt om en ovana är,
En Gomo = hur karten är,
Palt Ifroni = nutidsdygd,
Dären hos väl = bör skötas bra,
Grön Hirne = ett djur,
Elende = gör godt att se,
Under all egn = förlustelseställe,
Rygg Ribe = plats för yrkesdrift,
Dögen = är svårt att vara,
Sur Stabi = uppfostringsmedel,
Håg sam rårn = blir mannen med tiden,
Begynnelsebokstäfverna bilda namnet på en känd tidningsman och slutbokstäfverna namnet på hans tidning. BEATA.

IDUNS KUNGL. HOFBOKTRYCKERI
rekommanderar sin
LITOGRAFISKA ANSTALT
CHROMOPLANSCHER o
AKVARELLTRYCK o o o
SKYLTA, PORTRÄTT o o
KARTOR och VETENSKAP-
LIGA ARBETEN o o o o
BREFKORT I FÄRGTRYCK
samt alla slags VÄRDEPAP-
PER och AFFÄRSTRYCK o

FÖRSTKLASSIGT

TREKANTARITMOGRYF.

Grid for a triangular crossword puzzle with numbers 1-7 in various positions.

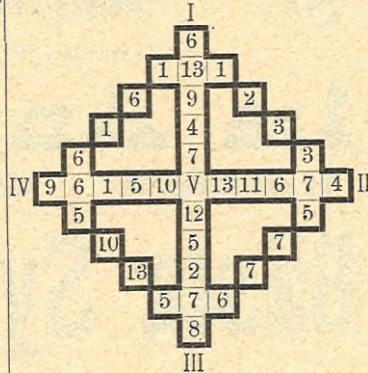
Siffrorna utbytas mot bokstäver, hvilka ordnas så, att de hvarandra motsvarande våg- och lodräta raderna gifva samma ord. Orden äro: 1) växt, 2) växt, 3) namn, 4) namn, 5) växt, 6) namn, 7) bokstaf. NISSE.

LITTERATURHISTORISK GÅTA.

- 1) Mig törstar!
2) Brand.
3) Ljusets fiender.
4) Mitt hjärtas kung.
5) Malcolm Sinclairs visa.

- 6) Rimdans i fastlagen.
7) Julkvällen.
8) Reflektionsdikter.
9) Jänta och jag.
10) Kain.
11) Flores och Blanzeflor.
12) Boråsianen.
13) Hermann und Dorothea.
Äro namnen på dessa dikters författare rätt gissade, bilda begynnelsebokstäfverna en för några år sedan af tiden svensk skalds namn. E. R. W.

KOMBINATIONSGÅTA.

Siffrorna utbytas mot bokstäver, hvilka om de äro rätt funna, gifva följande geografiska namn: I—II stad i Italien, III—II provins i Italien, I—IV berg i Asien, IV—III stad i Ryssland, I—V stad i Holstein, V—III stad i Frankrike, IV—V stad i Spanien, V—II stad i Kyrkostaten De bokstäfver, som infalla i de med I, II, III, IV och V betecknade rutorna, bilda namnet på en stad i Italien. FIX.

LÖSNINGAR

TILL TIDSFÖRDRIFVET I N:R 30.
LOGOGRYFEN: Gåslefverpastej: elf, seger, pläster, pest, lät, fåle, rese, parfvel,

Advertisement for Fyrtornets Konserver, featuring an image of a lighthouse and text describing various food products like kaviar, rökta lax, and sardinier.

gråta, gapet, grå, feg, Freja, tvåll, såpa, sele, tåg, aster, fe, elever, prelat, tagel, eter, läs, äl, faster, last, värt, slaf, salt, pass, ja, jarl, räg, Lars, präll, prat, fågel, vär, fejar säs, sjal, fåret, grefve, spår, te.

ORDGÅTAN: Uddevalla—Strömstad: urglas, damast, doktor, Eksjö, Wilhelm, akttris, löjtnant, Lovisa, Askersund. HOPSKJUTNINGARITMOGRYFEN: Darmstadt: figur I: 1) Juland, 2) Newport, 3) Potsdam, 4) Sigtuna. Fig. II: 1) Dalarne, 2) Rättvik, 3) Schweiz, 4) Amerika, 5) Trapani. APOKOPEN: Malta, matt, mat.

BREFLÅDA

REDAKTIONENS BREFLÅDA: A. L. Är det lilla poemet verkligen af eder och ej förut offentliggjord? E. De små verserna lyckades ej »slinka in», men felet låg icke i »redaktörens humör». Ruth. — Margit. Omöjligt. Civia. Har ju sina »poänger», men är som helhet af allt för ringa intresse.

EXPEDITIONENS BREFLÅDA: »E. E.» Strömstad. 2,20 pr gång, rest. torde ins. »G. W. 30». Karlskrona. Ins. rest. 1,10. »Musik». Wimmerby. Ytterligare 1 kr. torde ins. Annonsen kostar 2 kr. pr gång.

Ung bättre flicka önsk. plats i fam. eller ens. frunt., kunnig i inomhus förefallande göromål. Bak, matlagning, sömnad. Lön 100 kr. Utmärkta rek. Svar »Allvars», Elveröd, Gärdås härad, p. r.

Två anspråkslösa flickor, 19 och 17 år, önska plats, nu eller i höst mot fritt vivre eller någon liten lön, för att vara behjälpliga i alla inomhus förekommande göromål. Svar till »19» eller »17 år», Herrljunga p. r.

A YOUNG, ENGLISH LADY önskar plats i någon familj (i stad eller på landet), att undervisa uti sitt modersmål. Utmärkta betyg. Adr. Miss Rugg, 10 a Karlavägen, 1 tr., Stockholm.

Guvernans, skicklig, undervisningsvan med 1:ma ref. önskar till hösten plats att underv. för sigkomna elever i svenska ämnen. Språk och handarb. Svar till »Godt lifnet», Kalmars p. r.

Bildad dam

med glad o. angenämt sätt, van att förestå ett hem, språk. samt skicklig i musik, önskar plats som värdinna i hem, där barn finnas. Kompetent att underv. i musik efter nyaste metoder. Utmärkta referenser. Närmare å Stockh. Uthyrningsbyrå, 12 Kungsträdgårdsg. 1 tr. A. Thulstrup & Co.

LÄRARINNA. undervisningsvan, önskar plats häst vid skola eller i välgående familj. Goda ref. finnas. Svar till »Lärarinna», Nya Torg 8, Helsingborg.

English governess, of a good family, wishing a post in Sweden, would give tuition in her language music and french in exchange for board, lodging etc. Photo, testimonials and references at Stockholms Uthyrningsbyrå, 12 Kungsträdgårdsg. 1 tr. A. Thulstrup & Co.

Anspråkslöst 30 års fruntimmer, som genomgått hushållsskola och kurs i linnesömnad samt deltagit i landhushåll, önskar plats att gå frun tillhanda mot fritt vivre eller någon lön. Närm. å Stockholms Uthyrningsbyrå, 12 Kungsträdgårdsg. 1 tr. A. Thulstrup & Co.

Kvinnliga affärs- och kontorbiträden samt tjänarinnor anskaffas. Anvisning å möblerade rum och inackorderingshem lämnas å f. d. Bloms Byrå, Klarabergsg. 35, 11—3.

Studentska,

undervisningsvan, fullt kunnig i tyska, söker plats som lärarinna i familj. Underv. ej i musik. Svar till »Hösten 1902» adr. S. Gumælii Annonnsbyrå, Sthlm.

En bildad flicka, som genomgått 8-klassigt läroverk och äger flerårig undervisningsvana i vanliga skolämnen, språk och musik, söker till hösten plats som lärarinna i god familj. Svar med utsatta löneförhållanden torde sändas till »A. S.» Örebro p. r.

Som kammarjungfru eller för yngre frök. önskar till hösten en flicka plats. Är skicklig i sömnad samt deltar gärna i lättare göromål. Rek. finnas. Svar till »Tacksam A. A.», Iduns exp.

Ung bild. flicka, van vid äldre pers., sök. till höst. plats som hjälp och sällsk. till dam eller herre. Svar till »Elsa», Malm-slätt p. r.

Lärarinna, van undervisa i alla ämnen, språk, musik söker plats. Enkel, glad. Svar »Energi» under adr. S. Gumælii Annonnsbyrå, Sthlm.

I matlag., bak., sòm. fullt kunnig bildad flicka söker plats. Ordningssvan, spars., pliktrogen. Svar »Glad, Hurtig» under adr. S. Gumælii Annonnsbyrå, Sthlm.

Plats som hushållsfrö. hos änkling ell. i fam. sökes af 35-årig fl., som förut innehafvt sådan pl. i stad och på landet. Kunnig i kläds. och handarb. Goda rek. finnas. Svar till »35 år», Enköping p. r.

Arbetsam, duglig flicka önskar plats i bättre familj nu genast. Händig och van vid arbete samt äfven kunnig i sömnad. Svar till »F. Z. F.» Halmstad p. r.

Ung flicka, som genomgått småskolesem., önskar plats i bildad familj för att läsa med nybörjare. Svar fortast möjligt till »Prostdötter», p. r. Stenstorp.

Musikalisk flicka önskar till hösten plats i fam. att underv. mindre barn i vanliga skolämnen, språk, musik och handarb. Svar till »Undervisningsvan», Vislanda p. r.

Husföreståndarinneplats önskar bättre fruntimmer till hösten hos aktingsvärd äldre herre. På lön göres ej anspråk. Svar till »K. L.», Iduns exp.

En 18-årig flicka önskar plats som elev i allt hvad som hör till skötelsen af ett välordnad hem. På lön fästes ej afseende, blott att god lärdom erhålles. Svar till »L. L.», Jönköping p. r.

Lärarinna,

Bildad, musikalisk flicka, med vana att undervisa, söker till hösten plats såsom lärarinna för minderåriga barn, häst i enkelt, stilla hem. Svar till »Barnkär 1902», Iduns exp., Stockholm.

En medelålders doktorsfru

önskar för verksamhets skull häst en värdinneplats, men om en sådan ej finnes, ett hemtrefligt, godt inackorderingsställe. Honorar önskas icke.

Alla upplysningar erhållas, om brefsv. märkt »Hem 9140», sändas till Aug. J. Wolff & Co. Ann.-Byrå, Köpenhamn.

I troende prästfamilj kunna tvänne flickor blifva inackorderade, i och för konfirmationsundervisning, från medio af sept. eller början af okt. Vacker och hälsosam trakt i västra Östergötland. Tillfälle att deltaga i husliga sysslor kan beredas. Priset 45 kr. i mån. Reflekt. rande insände svar till »Stilla hem», Iduns exp., Stockholm, f. v. b.

I hög skogstrakt, i närhet af stad eller station, ej vid sjö, med läge åt söder och skyddadt för bläst, önskas antingen inackordering för 2 personer eller hyra bostad om 4 rum och kök. Vid priset fästes mindre afseende blott en sund bostad erhålles. Svar med pris och andra uppgifter till »I. Z.», Iduns exp., Sthlm.

I godt hem på landet

mottages en 7 års gosse till inack. att jämte egen son läsa för skicklig lärarinna. Svar till »Z.», Kungsg. 16, Linköping.

Kvinnlig sångelev vid Musik-konservatoriet önskar helinackordering i familj, från 1 sept. Eget rum med piano. Svar med prisuppgift till »Sängelev» bedes inl. å Iduns exp.

I officersfamilj i Stockholm

erhålles i sept. 1902 inackordering för en flicka, häst ej under 16 år. Eget rum. Ingen mera inackordering. Svar »Officersfamilj», Kungstengsgatan 56, Stockholm.

God inackordering

erhålla 2 å 3 herrar eller damer 1 näst. okt. om anmälan göres å Hvetlanda-Postens kontor, Hvetlanda. Läget synnerligen lämpligt för nervösa personer.

I Södra Dalarnes naturskönaste trakt emottages inackorderingar för längre eller kortare tid. Mundt. uppl. Stockh. Riks 3750. P.-adr. Ludvika »F. G. W.»

Inackordering finnes för äldre person på landteggendom i liten stilla familj. Passar äfven klen eller nervös. Adr. Fru Hild. Cullberg, Onsala.

Inackordering i godt bild. hem hos änkfru med döttr. (lärarinnor) erbj. t. hösten en eller två unga flick., som för studier skola vistas i Stockh. Deladt rum. Svar till »A. X. 2», Iduns exp.

Helpension.

I ett godt hem på landet, ligande i sund och vacker trakt, med lätta kommunikationer, finnes tillfälle för ett par flickor i ålder 10 å 14 år att bli mottagna som helpensionärer. Undervisning i alla vanliga skolämnen meddelas af kvinnlig student. Tillfälle till musiklektioner. Moderlig omvårdnad samt att i allt bli ansedda som egna barn utlovas. Vidare genom korrespondens med Fru Augusta Tibell, Hellby, Arboga.

Inackordering jämte undervisning i vanliga skolämnen, språk, musik och handarbeten kan erhållas från den 15 sept. för några flickor i ålder 7—13 år i läkarefamilj på landet. Pris 55 kr. pr månad. Svar till G. Malm, Hornsgatan 50, 2 tr., Sthlm.

En 24-årig flicka

önskar inackordering, från 15 instundande Aug. i bättre familj, där umgänge finnes, i liflig trakt, (häst större herregård), hvar-est tillfälle gifves att få lära sig alla husliga göromål. Svar jämte pris pr månad emottas. »Huslig 24 år», Örebro p. r.

Skolkamrat. Å större Herregård i vacker trakt af Södermanland sökes till en tio-årig flicka, som ensam undervisas, passande skolkamrat af god familj mot förmånliga vilkor. Lärarinnan är kunnig i musik och flera språk. Svar märkt »Skolkamrat» under adress S. Gumælii Annonns., Sthlm.

Ung flicka önskar till hösten inack. under en å två månader å egendom eller i prästgård, där ungdom finnes. Svar till »H.», Båstad.

Från d. 1 Sept. till omkr. d. 15 Dec. önskas två flickor, som skola genomgå telegrafkurs, hel inackord. i treflig familj, boende i närheten af Österlångat. Svar pr omgående med prisuppgift, adr.: Skeppsh. J. Pettersson, Trelleborg.

Ett godt hem erbjuder ungdom hos god, bildad familj i Göteborg från 1 septem-ber. Svar till »Godt hem», Göteborg p. r.

Inackordering i Upsala

kan erhållas för ung flicka eller skolyngling hos bildad familj. Referenser och öfriga upplysningar lämnas å Stockholms Uthyrningsbyrå, 12 Kungsträdgårdsg. 1 tr. kl. 11—4. A. Thulstrup & Co.

INBROTTSFÖRSÄKRA I OLYCKSFALL-FÖRSÄKRINGS-AKTIEBOLAGET SKANDINAVIEN STOCKHOLM. — Stiftadt 1886.

Tvänne unga flickor önska under instundande höst lära sig matlagning och andra hushållssysslor samt att erhålla inackordering i godt hem på landet. Reflekt. rande torde uppgifva pris och nödiga upplysningar i bref till kamrer A. Henriks-son, Göteborg.

Inackordering.

I mindre tjänstemannafamilj, Stock-holm, mottages nästk. hösttermin välartad skolgosse ell. flicka. Bostad: Vasastaden; sundt, vackert läge. Sommaradr.: Ingeniör Magnus Beckman, Åby. Referenser: Dr. Bernh. Lundstedt, Riksbiblioteket, Stockh., Maskindir. K. Killander, Göteborg; Trafik-chefen P. Blix, Motala.

God inackordering

kan erhållas till nästa läsår för tvänne flickor af Risbergiska skolans elever. Centralt belägen, vacker och treflig bostad. Närmare upplysning af fröken Vilma Falk, Örebro.

Godt hem och hjälp med läxorna erbjuder några skolgosar i ung präst- och lärarefamilj i mellersta Sverige. Välnom-meradt 5-kl. läroverk. Svar till »Godt präst-hem», under adr. S. Gumælii Annonnsbyrå, Stockholm.

Engelsk inackordering.

Unga flickor, som önska blifva fullt hem-mastada i engelska språket, erhålla inackordering i komfortabelt hem hos medel-ålders, bildad engelska, bosatt i södra Sverige. Goda referenser. Svar till »Engelska», Iduns exp.

Ett fint och godt hem önskas under under instundande höst och värter-min för en ung dam. Läget i närhe-ten af Stureplan. Svar till »B. Å.», Iduns exp.

Dresden: Güntzplatz 2.

Pensionat Frau A. Winckler u. Töchter Gebildetes norddeutsches Heim für junge Damen. Beste Empfehlungen in Deutsch-land u. Schweden. Prospective.

Pellerin's Margarin
är bäst!

Sparkasseräkning
4 proc. ränta.
Nordiska Kreditbanken
1 Drottninggatan 1
Mynttorget 4 Drottninggatan 102
Hornsgatan 52.

Hårets vård. En frisör som under 50 års tid vid utöfningen af sitt yrke använt många i handeln förekommande både in- och utländska hårmedel, skriver: att mot seborrhé, mjäll och dylikt hvaraf hårets affallande heror, finnes inlett så verksamt som **Ziwertz' Extrakt Vegetal.** Finnes till salu hos frisörer och i välfournerade parfymbodur samt hos Kongl. Hofleverantör **J. A. Ziwertz i Göteborg.** Återförsäljare erhålla rabatt.

Högstedt & C:o

32 Regeringsgatan 32
— Stockholm —

Specialitet:
Bordeaux- & Bourgogne-viner.
Billiga priser.

Metallfabriksaktiebolaget

C. C. SPORRONG & C:o
23 Regeringsgatan 23
STOCKHOLM

Utför: förgyllning, försilfring, förnickling samt renovering af antika och moderna metallarbeten.

Lagermans

GELÉ-PULVER,

»Tomten»

tillverkas med den yttersta omsorg, under strängaste kontroll och af de bästa beståndsdelar och fruktoljor. Det dessertgelé som fås af dessa pulver är mycket delikat och lätt tillagadt, kan därför med fullt förtroende prövas af hvarje husmoder. Se till att Ni får af Tomtens, som är det enda svenska och fullt tillförlitliga. Säljes hos alla välförsedda herrar specerier.

Använd vid

Laekning af buteljer
Monténs Vaxlack

Finnes hos hrr specerihandlande.

Använd ej vidare sådant munvatten som förorsakar sjukdomar i halsens och munnens slemhinnor, utan använd händnester endast

Extra koncentrerad Aseptol

som är oskadlig för såväl slemhinnor som tänderna. Fråga eder tandläkare härom! Säljes i droppflaskor å 2 och 1 krona pr flaskor.

S:t Eriks Tekniska Fabrik, Stockholm.

Capsuloids
Capsuloids
Capsuloids

den angenämaste form af hastigt blodbildande järnmedicin (omsorgsfullt preparerad af friskt oxblod) och i förhållande till resultatet också den allra billigaste formen. Till **Capsuloid Company.** Den 2 maj 1902. För omkring ett år sedan var jag mycket blek, kände mig alltid trött och led rätt mycket af huvudvärk, då jag var stadd i hastig tillväxt. Jag tog då in 5 askar Capsuloids och är nu rödblommig och befinner mig i alla afseenden utmärkt väl.

Astrid Olsen,
41, St. Kongensgade, Köpenhamn.
Capsuloids erhållas å alla apotek å kr 2,50 pr ask. Enda fabrik **Capsuloid Company,** 31 Snow Hill, London

Moderna
Sommar-Sidentyger

direkt från fabriken franko och tullfritt till hemmet.

från 70 öre pr meter, äfvenså sidentyger af alla slag till brud-, sällskaps- & promenadtoiletter i största urval försända

E. Spinner & C:ie, Zürich

(f. d. J. Zürrer's sidentfabriker, grundl. 1825).

Allm. telefon:
8 68, 47 36,
47 36.

Rikstelefon:
1 79,
66 10.

Olaus Olssons Kolimport-
Aktiebolag

etableradt i Stockholm 1880.

1:a Anthracit.

Hushållskol. Cokes. Briketter.

Bästa Syltsocker.

Tanto Bitkross

(Hushålls-Socker)

finnes till salu hos de flesta Herrar Specerihandlande i Stockholm och Landsorten.

Förstklassiga

Pianinon och Flyglar

efter Steinways system samt

Orglar

med pat. pipton tillverkas och försäljas med garanti äfven på förmånliga betalningsvillkor af

ÖSTLIND & ALMQUIST i Arvika.

STOCKHOLM, GÖTEBORG, MALMÖ,
Vasagatan 50. Vestra Hamng. 18. Baltzargatan 10.

Firman, som in- och utrikes erhållit guldmedaljer, erhöi guldmedalj vid Gefleutställningen 1901 för både orglar, pianinon och flyglar. Nordens största fabrik i branschen. Årlig tillverkning omkring 1500 instrument.

Kontant 700,000 kronor

fördelade i 10,066 vinster å

50,000, 10,000, 5,000, 1,000, 500, 100, 50 och 20 kr.

utlottas vid första dragningen den 1 Oktober 1902. Pris för lottsedel 10 kr., till landsorten mot insänd likvid vid hvarje rekvizition åtföljd af 40 öre (till rek. porto och dragningslista). Rekommendera alltid värdeförsändelser.

Dramatiska Teaterns Lotteri,

Fredsgatan 32, Stockholm.

För Husmödrar

Bäst, elegantast, modernast

är

Iduns Modetidning.

Prenumerera genast

i närmaste postkontor eller bokhandel för 2:dra kvartalet om Ni vill erhålla vårt lands innehållsrikaste modetidning.

Prenumerationspriset är för kvartal å planschupplagan endast kr. 1.50, å den andra upplagan endast 1 krona.

För Husmödrar

Smaka aldrig kaffe

som är oblandadt, ty det kan vara ett gift, utan se alltid till att Ni får E dert kaffe blandadt med **Stockholms Kaffe-Aktiebolags** berömda **Intubikaffe** (märkt **Arla**), som af de mest framstående professorer och läkare intygas att göra kaffet godt, hälsosamt, välsmakande, ytterst drygt och billigt samt förhindra kaffeförgiftning.

Paketer å 25 och 10 öre i alla speci- och diverseaffärer. Obs. att firmans namn, **Stockholms Kaffe-Aktiebolag**, samt ordet **Arla** i röd är tryckt å alla paket, ty endast dessa äro verkligt äkta och garanterade att innehålla den hässa kaffetillsättning.

KNEIPP BADEN
Vattenbad m. m.
Elek. ljusb. Hettluftsb. (fr 100°C). Sandbad.

Vybrekfort.

(Cirka 4,000 olika motiv.)

Extra fint utförande.

Pris pr	25 st.	kr.	0: 90
"	50 "	"	1: 50
"	100 "	"	2: 75
"	200 "	"	5: 25
"	300 "	"	7: —
"	400 "	"	8: 25
"	500 "	"	10: —
"	1000 "	"	16: —
"	2000 "	"	32: —

Expedieras endast mot efterkräf.

KONSTHANDELN

Kyrkogatan 43, Malmö.

JOH. LUNDSTRÖM & C:o.

Stenkol, Cokes

Anthracit

Varumärke.

Carré-Briketter.

Varumärke.

Rikst.

4 27

22 20

20 12

Kontor:

22 Skeppsbron 22

5 Strandvägen 5

1 Parmmätaregatan 1

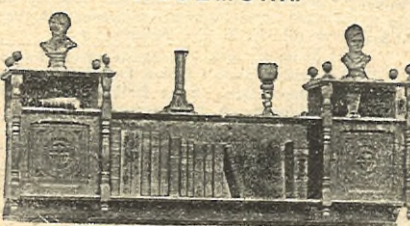
A. Tel.

22 88

60 19

61 98

Från **Gust. Flinta,**
HEDEMORA.

Bokhylla med skåp 135 cm., ek 35 kr., valn. 37 kr. Lejonsoffor 100 å 115 cm. 35 kr. ek.

Lars Monténs

Neutrala Kärväl till yllevätt och Oleinväl till linnenvätt användes lämpligast sålunda:

½ kg. tvål kokas i 2 liter vatten; när tvålen är upplöst, tillsättes under omröring 20 å 25 liter ljumt vatten; i denna utspädda lösning neddoppas plaggen. Vid yllevätt böra såväl lösningen som sköljvatnet hafva 36 å 38 grader.

Finnes hos de flesta specerihandlare samt i mina butiker.
N: 19 Stora Nygatan. — N: 29 S:t Paulsgatan.
Silfvermedalj i Köpenhamn 1888. Gulmedalj i Stockholm 1897.